

1. sz. módosítással egységes szerkezetbe foglalt módosítás

TERVEZET

2012/2013. MENETRENDI ÉVRE VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

**A MÁV ZRT. ÉS GYSEV ZRT. NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI
PÁLYAHÁLÓZATA IGÉNYBEVÉTELENEK FELTÉTELEIRŐL**

**HATÁLYOS: 2012. DECEMBER 09. 00:00 ÓRÁTÓL 2013.
DECEMBER 07. 24:00 ÓRÁIG**

[illegible]

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	7
1.1 BEVEZETÉS	7
1.1.1 A magyar vasúti szervezetek	7
1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosultak egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei	7
1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb feladatai	7
1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelezettségei	8
1.1.1.1.1 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei	9
1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége	10
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT CÉLJA	10
1.3 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	10
1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok	10
1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok	10
1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok	11
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA	12
1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat kötelező jellege	12
1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért	12
1.4.3 Jogorvoslati lehetőség	12
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE	13
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	13
1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya	13
1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása	14
1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége	14
1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendjei	14
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE ÉS KÖZZÉTÉTELE	15
1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése	15
1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele ..	15
1.8 KAPCSOLATTARTÁS LEHETŐSÉGEI	16
1.9. TÁJÉKOZTATÓ A RAIL NET EUROPE TAG PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETŐ VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL	17
1.9.1 ONE STOP SHOP (OSS)	17
1.9.2 RNE ESZKÖZÖK	18
1.9.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)	18
1.9.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)	18
1.9.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)	18
1.10 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	19
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE	20
2.1 BEVEZETÉS	20
2.2 AZ ALAP-, JÁRULÉKOS-, KIEGÉSZÍTŐ- ÉS MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK FELTÉTELEI	20
2.2.1 A kapacitás igénylés feltételei	20
2.2.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot használók köre	20
2.2.3 Működési engedély	20
2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély	21
2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek	22
2.3 HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ	22
2.3.1 Keret-megállapodás	22
2.3.2 A hálózat-hozzáférési szerződés és a belső megállapodás	22
2.3.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés	22
2.3.2.2 Belső megállapodás	23
2.4 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK	23
2.4.1 A VASÚTI UTASÍTÁSOK ALKALMAZÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	23
2.4.2 A VONATOK KÖZLEKEDÉSE SORÁN KÖTELEZŐ OKMÁNYOK ALKALMAZÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	24
2.5 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	24
2.5.1 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	24

2.5.2 PRÓBAVONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	25
2.5.3 RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	25
2.6 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	25
2.7 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	26
2.8 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	26
3. INFRASTRUKTÚRA	27
3.1 AZ INFRASTRUKTÚRA ADATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A VÁLTOZÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDJA	27
3.2 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT BEMUTATÁSA	27
3.2.1 INFRASTRUKTÚRA KORLÁTOZÁSOK	27
3.2.2 KAPCSOLÓDÓ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATOK	27
3.2.3 PÁLYAHÁLÓZATRA VONATKOZÓ TOVÁBBI INFORMÁCIÓK	27
3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI	28
3.3.1 FÖLDRAJZI JELLEMZŐK	28
3.3.1.1 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT VONALAI, VÁGÁNYHÁLÓZATA	28
3.3.1.2 NYOMTÁV	28
3.3.1.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT SZOLGÁLATI HELYEI	28
3.3.2 A VASÚTVONALAK, VONALSZAKASZOK MŰSZAKI, TECHNIKAI JELLEMZŐI	28
3.3.2.1 RAKSZELVÉNY	28
3.3.2.2 A VASÚTVONALAK ALKALMAZHATÓ LEGNAGYOBB TENGELYTERHELÉSE, FOLYÓMÉTER TERHELÉSE	28
3.3.2.3 LEJT-ÉS ÍVVISZONYOK	28
3.3.2.4 A VASÚTVONALAK PÁLYASEBESSÉGE	28
3.3.2.5 A KÖZLEKEDTETHETŐ VONATHOSSZ VASÚTVONALAKRA	29
3.3.2.6 VILLAMOS FELSŐVEZETÉK RENDSZER JELLEMZŐI	29
3.3.3 FORGALOMIRÁNYÍTÁSI, BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSI ÉS HÍRKÖZLÉSI RENDSZEREK	29
3.3.3.1 BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSI RENDSZEREK	29
3.3.3.2 FORGALOMIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK	29
3.3.3.3 ALKALMAZOTT RÁDIÓHÁLÓZAT	29
3.3.3.4 VONATBEFOLYÁSOLÓ RENDSZEREK	30
3.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK	30
3.4.1 SZAKOSÍTOTT INFRASTRUKTÚRA ELKÜLÖNÍTÉSE	30
3.4.2 KORLÁTOZÁSOK KÖRNYEZETI TERHELÉS MIATT	30
3.4.3 KORLÁTOZÁSOK RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK, VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSE SORÁN	30
3.4.4 KORLÁTOZÁSOK ALAGUTAK MIATT	30
3.4.5 KORLÁTOZÁSOK HIDAK, MŰTÁRGYAK MIATT	30
3.5 AZ INFRASTRUKTÚRA RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	30
3.6 SZEMÉLYVONATI MŰSZAKI, ELŐKÉSZÍTŐ ÉS UTASKISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK	31
3.7 TEHERVONATI ÁLLOMÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	31
3.8 SZOLGÁLTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	31
3.8.1 SZEMÉLY- ÉS TEHERVONAT KÉPZŐ ÁLLOMÁSOK ÉS SZOLGÁLATI HELYEK	31
3.8.2 RAKODÁSI CÉLRA IGÉNYBEVEHETŐ VÁGÁNYOKHOZ, RAKODÓTERÜLETEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	31
3.8.3 KARBANTARTÓ LÉTESÍTMÉNYEK	31
3.8.4 ÜZEMANYAG VÉTELEZÉSI HELYEK	31
3.8.5 MŰSZAKI LÉTESÍTMÉNYEK	31
3.8.5.1 ÁTTENGELYEZŐ (TENGELYÁTSZERELŐ)	31
3.8.5.2 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEGEK	31
3.8.5.3 ELŐFŰTŐ/ELŐHŰTŐ BERENDEZÉSEKKEL, KÖZMŰCSATLAKOZÁSSAL RENDELKEZŐ SZOLGÁLATI HELYEK	32
3.9 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI MUNKÁK	32
4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS	33
4.1 BEVEZETÉS	33
4.2 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI ELJÁRÁS LEÍRÁSA	33
AZ ORSZÁGHATÁRON ÁTMENŐ VONATOK MENETVONAL ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSE	33
4.3 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI FOLYAMAT SZABÁLYAI ÉS HATÁRIDŐI	34
4.3.1 AZ ÉVES MENETVONAL-IGÉNYLÉS ÉS MENETRENDKÉSZÍTÉS HATÁRIDŐI	34
4.3.2 AZ ÉVES MENETVONAL-IGÉNYEKEN KÍVÜLI IGÉNYEK KEZELÉSE, BELEÉRTVE AZ AZONNALI IGÉNYEKET IS	35
4.3.3 PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK HATÁRIDŐI ÉS ELJÁRÁSA	35
4.4 A KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATA	36
4.4.1 ÖSSZEHANGOLÁSI ELJÁRÁS	36

4.4.2 VITÁS ESETEK RENDEZÉSE, JOGORVOSLAT LEHETŐSÉGE	37
4.4.3 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	37
4.4.3.1 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	37
4.4.3.2 PRIORITÁSI SZABÁLYOK ÉS A KÖVETENDŐ ELJÁRÁS	37
4.4.3.3 A HASZNÁLAT, A HASZNÁLATI JOG VISSZAVONÁSA	38
4.4.4 A KERET-MEGÁLLAPODÁS HATÁSA	38
4.5 KAPACITÁS-ELOSZTÁS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBŐL	38
4.5.1 AZ ELJÁRÁS LEÍRÁSA	38
4.5.1.1 VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS BIZTOSÍTÁSA A TERVEZETT KARBANTARTÁSOKHOZ, FELÚJÍTÁSHOZ ÉS FEJLESZTÉSHEZ	38
4.5.1.2 ÉVES SZINTEN NEM TERVEZHETŐ KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI MUNKÁKKAL KAPCSOLATOS KAPACITÁS ELOSZTÁSI SZABÁLYOK	39
4.6 LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT	40
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSE	40
4.8 KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN	40
4.8.1 A MENETRENDSZERINTI KÖZLEKEDÉS HELYREÁLLÍTÁSÁNAK FŐBB ELVEI	40
4.8.2 ELJÁRÁSI REND	41
4.8.3 ELŐRELÁTHATÓ PROBLÉMÁK	41
4.8.4 ELŐRE NEM LÁTHATÓ PROBLÉMÁK	41
5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK	42
5.1 BEVEZETÉS	42
5.2 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	42
5.2.1 MENETVONAL BIZTOSÍTÁS	42
5.2.2 KÖZLEKEDTETÉS	42
5.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	43
5.3.1 FELSŐVEZETÉKI RENDSZEREK HASZNÁLATA	43
5.3.2 ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	43
5.3.3 ÁLLOMÁSHASZNÁLAT SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK ÉS JÁRMŰVEK SZÁMÁRA	43
5.3.3.1 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK MEGÁLLÁSI CÉLÚ ÁLLOMÁSHASZNÁLATA	43
5.3.3.2 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK KIINDULÓ- / VÉGÁLLOMÁS HASZNÁLATA	44
5.3.4 ÁLLOMÁSHASZNÁLAT TEHERVONATOK ÉS JÁRMŰVEK SZÁMÁRA	44
5.3.4.1 TEHERVONATOK INDULÓ- / CÉLÁLLOMÁS HASZNÁLATA	44
5.3.4.2 TEHERVONATOK KÖZBENSŐ ÁLLOMÁS HASZNÁLATA	45
5.3.5 RENDEZŐ PÁLYAUDVAROKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	46
5.3.6 VONATKÉPZŐ LÉTESÍTMÉNYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	46
5.3.7 JÁRMŰTÁROLÁS	46
5.3.8 EGYÉB JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	46
5.3.8.1 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEGHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	46
5.3.8.2 SZOLGÁLAT MEGSZAKÍTÁS, SZOLGÁLATSZÜNETELÉS FELFÜGGESZTÉSE	47
5.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	47
5.4.1 VONTATÁSI VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	47
5.4.2 VONTATÁSI FELHASZNÁLÁSÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	47
5.4.3 EGYÉB ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	47
5.4.3.1 VÍZTÖLTÉSHEZ HASZNÁLT VÍZ BIZTOSÍTÁSA	47
5.4.3.2. NEM VONTATÁSI CÉLRA (ELŐFÜTÉSHEZ, ELŐHÜTÉSHEZ) FELHASZNÁLT VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	48
5.4.4 TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA	48
5.4.5 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNY, VESZÉLYES ÁRU TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONAT, RO-LA VONAT KÖZLEKEDTETÉSE	48
5.4.6 KÜLSŐ VONATFELVÉTEL	48
5.4.7 VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁSA TOLATÁS CÉLJÁBÓL	49
5.4.8 PÁLYAVASÚTI SZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA MÉRLEGELÉSHEZ	49
5.4.9 TENGELYÁTSZERELÉS	49
5.4.10 FORGÓVÁZ HASZNÁLAT	49
5.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	49
6. DÍJAK	50
6.1 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	50
6.1.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	50
6.1.1.1 A MENETVONALAK FELHASZNÁLÁSA	50
6.1.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	52
6.1.2.1 FELSŐVEZETÉK HASZNÁLATI DÍJ	52

6.1.2.2 ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS DÍJA	52
6.1.2.3 ÁLLOMÁSOK HOZZÁFÉRÉSI DÍJA SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA.....	52
6.1.2.4 ÁLLOMÁSOK HOZZÁFÉRÉSI DÍJA TEHERVONATOK SZÁMÁRA	52
6.1.2.5 RENDEZŐ PÁLYAUDVAROKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS DÍJA	53
6.1.2.6 VONATKÉPZŐ LÉTESÍTMÉNYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS DÍJA.....	53
6.1.2.7 JÁRMŰTÁROLÁSI DÍJ.....	53
6.1.2.8 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEGHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS DÍJA	53
6.1.2.9 SZEMÉLYZETBIZTOSÍTÁSI DÍJ.....	53
6.1.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	54
6.1.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	54
6.1.4.1 VONTATÁSI VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSÁNAK DÍJA	54
6.1.4.2 VONTATÁSI FELHASZNÁLÁSÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSÁNAK DÍJA	54
6.1.4.3 EGYÉB ENERGIA SZOLGÁLTATÁS DÍJA	54
6.1.4.3.1 VÍZTÖLTÉSHEZ HASZNÁLT VÍZ DÍJA	54
6.1.4.3.2 NEM VONTATÁSI CÉLRA (ELŐFÜTÉSHEZ, ELŐHÜTÉSHEZ) FELHASZNÁLT VILLAMOS ENERGIA DÍJ	54
6.1.4.4 TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSI DÍJ	55
6.1.4.5 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNY TOVÁBBÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ENGEDÉLY KIADÁSÁNAK DÍJA	55
6.1.4.6 VONATFELVÉTELI SZEMÉLYZETI DÍJ	56
6.1.4.7 VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁSI DÍJ	56
6.1.4.8 MÉRLEGELÉSHEZ BIZTOSÍTOTT PÁLYAVASÚTI SZEMÉLYZETI DÍJ	56
6.1.4.9 TENGELYÁTSZERELÉSI DÍJ	56
6.1.4.10 FORGÓVÁZ HASZNÁLATI DÍJ.....	56
6.1.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK DÍJA.....	56
6.2 DÍJSZABÁSI RENDSZER.....	57
6.3 DÍJAK	57
6.3.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI.....	57
6.3.1.1 MENETVONAL BIZTOSÍTÁSI DÍJAK	57
6.3.1.2 KÖZLEKEDTETÉSI DÍJAK	57
6.3.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI.....	58
6.3.2.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	58
6.3.2.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	59
6.3.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI.....	60
6.3.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	60
6.3.4.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	60
6.3.4.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	61
6.3.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	61
6.4 TELJESÍTMÉNYÖSZTÖNZŐ RENDSZER.....	61
6.5 A DÍJSZABÁSI RENDSZER ÉS/VAGY A DÍJAK VÁRHATÓ VÁLTOZÁSAI	61
6.6 A SZÁMLÁZÁS MENETE	61

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1.1 Bevezetés

1.1.1 A magyar vasúti szervezetek

Magyarország jelenlegi vasúti rendszere az Európai uniós előírásoknak megfelelően került kialakításra.

A vasúti szervezetek:

- a) *Vasúti igazgatási szerv:* A Nemzeti Közlekedési Hatóság, melynek feladat-, és hatáskörét a Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.). 73 § (1) bekezdése szabályozza.
- b) *Országos pályahálózatot működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat-működtető):* Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését nem független vasúti társaságként végző MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), illetve integrált vasúti társaságként végző Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.). Feladataikat a Vtv. 2. § (2) bekezdésének 2. pontja szabályozza.
- c) *Vállalkozó vasúti társaságok:* Működési engedélye alapján vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságok. Feladataikat a Vtv. 2. § (2) bekezdésének 3. pontja szabályozza.
- d) *Kapacitás-elosztó szervezet:* A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.), amely - tekintettel arra, hogy a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózat működtető feladatait nem független, illetve integrált vasúti társaságként végzi - a Vtv. 62.§-a alapján az alábbi feladatokat látja el:
  - da) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása,
  - db) a nem független vasúti pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása,
  - dc) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, valamint
  - dd) a nem független vasúti pályahálózat-működtető az általa működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségei meghatározása.

1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosultak egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei

1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb feladatai

A VPE Kft. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása körében a következő feladatok ellátására jogosult és köteles:

- a) menetvonal igénylésének elbírálása, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, a túlterhelt vonalszakaszokon a 4.6 pont szerint a menetvonalak visszavonása,
- b) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat a 4.4.3. pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet, éves üzemi menetrendet készíteni,

- c) a hozzáférésre jogosultak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához szükséges okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- d) a pályahálózat-működtetőket - a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásra benyújtott igénylést követően haladéktalanul - írásban tájékoztatni, hogy mely hozzáférésre jogosultak jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevételére,
- e) Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani,
- f) Díjszámítási Dokumentumot (DD) elkészíteni, karbantartani,
- g) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat-működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- h) kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni működési engedély felfüggesztése, menetvonal küszöbérték - Hálózati Üzletszabályzat 4.6 pont - alatti használata esetén,
- i) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- j) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- k) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,
- l) negyedévente monitoring jelentést készíteni a vasúti igazgatási szerv részére a menetvonal igénylések és elosztás gyakorlatáról,
- m) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegének meghatározása,
- n) viták esetén egyeztetések kezdeményezése a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető között,
- o) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- p) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni.

1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelességei

A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai:

- a) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása,
- b) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE Kft. pályahálózat-kapacitás kiutalása alapján.

A pályahálózat működtetők legfontosabb kötelességei:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetése,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a Hálózati Üzletszabályzatnak az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- c) a honlapján folyamatos naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- d) közvetlenül tájékoztatni a VPE Kft-t és az érintett hozzáférésre jogosultat a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,
- e) a Hálózati Üzletszabályzat elkészítéséhez és módosításához a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum elkészítéséhez a VPE Kft. részére a szükséges információk megadása,
- f) a vasúti pályahálózat törzsadat-állományát karbantartani, ennek változásáról a VPE Kft-t folyamatosan értesíteni,
- g) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE Kft-t, a hozzáférésre jogosultakat,
- h) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére.
- i) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni,
- j) a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat nyújtani,

- k) a kiutalt kapacitások biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek.

1.1.1.1.1 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,
- c) jogvitás eljárást kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél az 1.4.3 pontban foglalt esetekben.

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE Kft-t haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,
- b) tehervonatok esetében a vonat határ- vagy olyan állomásra történő érkezése előtt, ahol rendezése (jármű ki/besorozás) szükséges, a vonatok összeállításáról, járművek ki/besorozásáról, késési tényezőkről és minden további, a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített feltételtől legalább 30 perccel a tervezett érkezés előtt a pályahálózat-működtetőt igazolhatóan (elektronikus úton a pályahálózat-működtető információs rendszerén keresztül) értesíteni,
- c) induló tehervonatok és induló/érkező személyszállító vonatok esetében a vonat összeállításáról - a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzítettek szerint - a tervezett indulás előtt legalább 30 perccel a pályahálózat-működtetőt igazolhatóan (elektronikus úton a pályahálózat-működtető információs rendszerén keresztül) értesíteni. Ha a vonat rendkívüli küldeményt, veszélyes árut továbbít, akkor az értesítést legalább 1 órával a vonat tervezett indulása előtt kell megtenni. Személyszállító vonatok esetében indulás, vagy határállomásra történő tervezett érkezés előtt legalább 30 perccel, a megrendelt illetve az előírt szerelvény összeállításától való eltérés esetén legalább 1 órával köteles a pályahálózat-működtetőt a vonat összeállításáról értesíteni. Az előírt vonatösszeállítás eltéréséről való megrendelést legalább 1 órával a vonat tervezett indulása előtt a pályahálózat-működtető részére átadni,
- d) a pályahálózat-működtető által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,
- e) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
- f) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat és a nyújtott szolgáltatások ellenértékét az előírt határidőn belül megfizetni,
- g) a pályahálózat-működtető kérésére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,
- h) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályahálózat-működtetőnek azonnal jelenteni,
- i) a saját vonatával kapcsolatos rendkívüli eseményt kivizsgálni, a műszaki, vegyi mentésről intézkedni,
- j) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
- k) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását,

- l) nemzetközi forgalomban a vonatok közlekedtetéséhez szükséges adatok, információk átvételét/átadását legkésőbb a határállomáson kell megtenni,
- m) a hozzáférésre jogosult köteles betartani az UIC rakodási szabályokat,
- n) a pályahálózat működtetése érdekében szükséges bizonylatokat vezetni, az adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében.

1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság - nem független pályahálózatot működtető esetén a VPE Kft. - a pályahálózat igénybevételének részletes szabályozását szolgálóan, menetrendi évenként Hálózati Üzletszabályzatot köteles készíteni. A nemzetközi és nemzeti jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkezettel és tartalommal elkészített Hálózati Üzletszabályzatot a vasúti pályahálózathoz hozzáférésre jogosultak, valamint az Egyesült Gazdasági Térség (EGT) államainak pályahálózat-működtető szervezetei, vagy pályahálózat-kapacitás elosztó szervezetei számára közzé kell tenni.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtott alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénybevételének feltételeit és eljárási rendjét.

A Vtv 59. §-ának (1) bekezdése értelmében a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- a hálózat-hozzáférési díjakat, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá
- a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki specifikációt.

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi évben mind a hozzáférésre jogosultak, mind a VPE Kft. részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a hozzáférésre jogosultak valamint a vasúti pályahálózat karbantartását, felújítását és fejlesztését végző pályahálózat működtetők a közzétett Hálózati Üzletszabályzat előírásaihoz igazodóan tervezik és nyújtják be a VPE Kft.-hez a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét követően a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó pályahálózat- és szolgáltatás-kapacitás iránti éves és éves pótlólagos igényeket,
- a VPE Kft. a fentiek szerint benyújtott igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó éves üzemi menetrendet.

1.3 Jogszabályi háttér

1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok

- 91/440/EGK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről,
- 95/18/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről,

- 2001/14/EK irányelv a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról,
- 2004/49 EK irányelv a közösségi vasutak biztonságáról,
- 913/2010/EU rendelet (IX. 22.) a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról,
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről,
- 268/2009. (XII.01.) Korm. rendelete a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról,
- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságiirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról,
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről,
- 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Nemzeti Közlekedési Hatóságról,
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről,
- 83/2007. (X. 6) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól,
- 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól,
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról,
- 168/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos törzshálózati, regionális és egyéb vasúti pályák felsorolásáról.
- 15/2010. (III.5.) KHEM Rendelet a személyszállítási közszolgáltatási menetrendek egységes egyeztetési eljárásáról.

1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok

- 62/2006/EK bizottsági rendelet a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazási alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásairól,
- 2001/12/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2004/51/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2007/58/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv, valamint a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról,
- 2001/13/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról,
- 2006. évi LXXVII. törvény a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről,
- 2009. évi LIX. törvény a Bernben 1980. május 09-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott 1999. június 03-án kelt jegyzőkönyv C Függelékének melléklete 2009. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről,
- 170/2002 (VIII.7.) Korm. rendelet a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SZMGSZ) kihirdetéséről, valamint a megállapodás kihirdetett módosításai,

- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról,
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről,
- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 28/2003. (V. 8.) GKM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezéséről és időszakos vizsgálatáról,
- 32/2003. (V. 20.) GKM rendelet a vasúti járművezetők képzéséről, hatósági vizsgáztatásáról és szakképesítéséről,
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,
- 7/2006. (II. 27.) GKM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól,
- 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- 48/2007. (IV. 26.) GKM rendelet a belföldi közforgalmú menetrend szerinti vasúti személyszállítás és helyközi (távolsági) autóbusz-közlekedés, valamint a nevelési-oktatási intézmények által rendelt belföldi autóbusz különjáratok legmagasabb díjairól,
- 9/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 271/2009. (XII.1) Korm. rendelet az országos működési engedély alapján végzett vasúti személyszállítás részletes feltételeiről,
- 10/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről
- 32/2009. (II.19.) Kormányrendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról
- 6/2010. (I. 21.) Kormányrendelet a vasúti társaságok nem vasúti balesetből eredő károk fedezésére szolgáló kötelező kárfedezeti képességének biztosításáról.

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat kötelező jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtetőre, a vasúti pályahálózat-hoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtott szolgáltatásokat igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosultakra, valamint a VPE Kft-re vonatkozóan egyaránt kötelező.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért

A Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért, valamint az információk pontosságának és naprakész aktualitásának biztosításáért. A nem független pályahálózat-működtetőt terheli a felelősség azokért az adatokért, amelyeket a Vtv. 62.§ (4) bekezdés és a 268/2009.(XII.01.) Korm. rendelet 2. és 3.§-a, valamint a pályahálózat-működtető és a Hálózati Üzletszabályzat készítője között létrejött együttműködési megállapodásban rögzítettek alapján bocsát rendelkezésre.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A hozzáférésre jogosult, vagy a nem független pályahálózat-működtető a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvitás eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, valamint a Vtv. 77. § (5) és (6) bekezdésében foglaltak alapján közvetlenül bírósághoz is fordulhat amennyiben álláspontja szerint:

- a) a pályahálózat-működtetője, vagy a VPE Kft. megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,
- b) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- c) a Díjképzési Módszertan ellentétes a Vtv., illetőleg a vonatkozó jogszabályban foglaltakkal,
- d) a Díjszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem a Vtv-nek, és a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,
- e) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- f) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó eseti igénybejelentés elintézése során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes jelen Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- g) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően illetve jelen Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra.

Törölt: a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott hálózat-hozzáférési díjak mértéke, vagy struktúrája ellentétes a vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal

Törölt: a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során

A jogorvoslati kérelmet a Vtv. 77. § (2) bekezdésében rögzített határidőkhöz igazodóan kell előterjeszteni. A kérelem tartalmi követelményeit a Vtv. 77. § (3) bekezdése foglalja össze.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat a nemzetközi előírásokhoz és gyakorlathoz igazodóan hat fő fejezetre és mellékletekre tagolódik:

1. fejezet: Általános tudnivalók
  2. fejezet: A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele
  3. fejezet: Infrastruktúra
  4. fejezet: Kapacitás-elosztás
  5. fejezet: A vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtandó szolgáltatások
  6. fejezet: Díjak
- Mellékletek

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya és módosításának szabályai

1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

Jelen Üzletszabályzat 2012. december 9. 00:00 órától 2013. december 07. 24:00 óráig hatályos.

A Hálózati Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed a nem független vasúti pályahálózat-működtető (a MÁV Zrt., GYSEV Zrt.) által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra (benne a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasút Zrt. magyarországi pályahálózatára).

A VPE Kft. valamely vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésűvé történő minősítését követően 60 napon belül köteles közzétenni a pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának tervezetét, amely a közzétételt követő első december hónap második vasárnapján 00.00 órától a közzétételt követő második december hónap második szombatján 24.00 óráig hatályos.

Hatályon kívül helyezhető a Hálózati Üzletszabályzat, ha a vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésű minősítése megszűnik.

1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása

1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége

A Hálózati Üzletszabályzatot folyamatosan aktualizálni, szükség szerint módosítani kell (2001/14/EK irányelv 3. cikk 3. bekezdés, Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§).

A VPE Kft. köteles valamennyi módosítás tényét a Hálózati Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képező „Módosítások jegyzéké”-ben a hatálybalépés időpontjának feltüntetésével rögzíteni (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (3) bekezdés).

A Hálózati Üzletszabályzat törvényben előírt módosítások eljárási rendjében különbséget kell tenni a Vtv. 59. § (4) bekezdés szerinti módosítások (naprakészítési módosítás), valamint a 101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdése szerinti módosítások között.

1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendjei

1.6.2.2.1 A 101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdése szerinti módosítások:

- a) a vasúti struktúra változásából fakadó módosítások a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztási folyamat szabályaiban és határidőiben történő változások,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező olyan változások, melyek hatással vannak a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra,
- c) az egyes vasúti társaságok által a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokban bekövetkező mennyiségi vagy minőségi változások, ide nem értve a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki vagy üzemi jellemzőiben bekövetkezett változásokat,
- d) valamint a pályavasúti szolgáltatásokhoz kapcsolódó hálózat-hozzáférési díjakban történő változások.

Eljárási rendje:

- A VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat módosításának közzétételét 40 nappal megelőzően, írásban tájékoztatja a vasúti igazgatási szervet, hogy a Hálózati Üzletszabályzat módosítása miatt a díjszabási rendszer elemeinek kötelező felülvizsgálata szükséges-e.
- A VPE Kft. köteles az egyeztetési lehetőség biztosítása érdekében a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét - annak közzétételét legalább 30 nappal megelőzően - honlapján nyilvánosságra hozni, egyidejűleg a nyilvánosságra hozatal tényéről a vasúti pályahálózatra vonatkozóan korábban már menetvonal-igényt benyújtó hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton tájékoztatni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).

- Az érdekeltek a nyilvánosságra hozatalt követő 10 napon belül tehetik meg a módosítás tervezetével kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket a VPE Kft. a módosítás véglegesítése során lehetőség szerint figyelembe vesz. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).
- Az így véglegesített módosítást a VPE Kft. a hatályba lépés időpontjának feltüntetésével honlapján közzéteszi és egységes szerkezetbe foglalva a hatályba lépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi (Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).
- A pályahálózat-működtető által nyújtott szolgáltatások díjtételeit, az alkalmazott kedvezményeket, felárat, valamint kiegyenlítő juttatásokat érintő Hálózati Üzletszabályzat módosításokat, továbbá egyes vasúti pályaszakaszok működtetéséből - országos jelentőségű vasúti pálya esetén a közlekedésért felelős miniszter jóváhagyásával - történő kivonását tartalmazó módosítást a hatálybalépést megelőzően legalább három hónappal kell közzétenni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (2) bekezdés).

1.6.2.2.2 A Vtv. 59. § (4) bekezdés szerinti módosítások (naprakészégi módosítás)

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó jogszabályokban,
- b) a pályahálózat-működtetők, felügyeleti szervek, kapacitás-elosztó szervezet alapadataiban,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező változások esetén, melyek nincsenek hatással a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra.

Eljárási rendje:

- A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások hozzáférésre jogosultak által történő igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásairól köteles a VPE Kft-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton és írásban is tájékoztatni.
- A VPE Kft. köteles a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat - pályavasúti szolgáltatás igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásait azok jellegétől függően haladéktalanul, a Hálózati Üzletszabályzat megfelelő helyén átvezetni és a módosítás VPE Kft. honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint a hozzáférésre jogosultakat tájékoztatni.

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat elkészítése és közzététele

1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése

A VPE Kft-nek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltak, a pályahálózat működtetőtől megkapott műszaki és üzemi információk figyelembe vételével minden évben el kell készítenie az adott évet követő második menetrendi évben hatályos Hálózati Üzletszabályzat tervezetét (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§).

A VPE Kft. a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az érdekeltek egyetértése alapján egyesítette (101/2007.(XII. 22) GKM rendelet 5.§ (6) bekezdés).

1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele

A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét a véglegesített Hálózati Üzletszabályzat közzétételét legalább 30 nappal megelőzően a VPE Kft. honlapján nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy a hozzáférésre jogosultak és az EGT-államok kapacitás-elosztó

szervezetei számára lehetőség nyíljon az abban foglaltak érdemi véleményezésére, észrevételeik megtételére. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének nyilvánosságra hozataláról a VPE Kft. köteles az érdekelt hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton haladéktalanul tájékoztatni (Vtv. 59.§ (2) bekezdés és 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).

Az érdekeltek a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságra hozatalát követő 10 napon belül tehetik meg észrevételeiket. A beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul tájékoztatni kell (Vtv. 59.§ (2) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).

A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az ugyanarra a menetrendi évre vonatkozó éves menetvonal igények benyújtási határidejének lejártá előtt legalább négy hónappal - legkésőbb december második szombatján - honlapján (www.vpe.hu) közzéteszi, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában is az érdekeltek rendelkezésére bocsátja (2001/14/EK 3. cikk 1. és 4. bekezdés, Vtv. 59. § (3) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (2) bekezdés).

A VPE Kft. a véglegesített Hálózati Üzletszabályzatot a hatálybalépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).

1.8 Kapcsolattartás lehetőségei

VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím: H-1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 48.
Telefon: +36 1/301-9925,
+36 1/301-9926
Vasúti telefon: 01-72-64
01-72-70
Fax: +36 1/269-0631
E-mail: oss@vpe.hu
Honlap: www.vpe.hu

Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 38.
Telefon: +36 1/373-1442
Fax: +36 1/332-6532
E-mail: office@nkh.gov.hu
Honlap: www.nkh.hu

MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Vezérigazgatóság Központ

Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon: +36 1/322-0660
Fax: +36 1/342-8535
Honlap: www.mav.hu

Pályavasúti Üzletág

Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon: +36 1/511-4801
Fax: +36 1/511-3307
E-mail: ertekeletes.palyavasut@mav.hu
Honlap: <http://www.mav.hu/szolgaltatasok/palyakapacitas.php>

Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: +36 99/517-405
Fax: +36 99/517-308
Honlap: www.gysev.hu
E-mail: palyavasut@gysev.hu

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét az 1.8 számú melléklet tartalmazza.

1.9. Tájékoztató a Rail Net Europe tag pályahálózat működtető vasúti társaságok közötti együttműködésről

2004-ben számos európai pályahálózat-működtető és kapacitás-elosztó szerv létrehozta a RailNetEurope (RNE) közös szervezetet, hogy nemzetközi viszonylatban is követni tudják a vasút működését. A bécsi székhelyű, koordináló szerepet betöltő központi irodájával a RailNetEurope egyesülésként képviseli tagjait, hogy megkönnyítse az európai vasúti infrastruktúrán a nemzetközi vasúti forgalom lebonyolítását.

A RailNetEurope tagjai közösen harmonizálják a feltételeket, és egyeztetett szemléletmódot alakítanak ki, hogy a vasúti infrastruktúra szempontjából és az egész vasúti iparág javára elősegítsék az európai vasúti üzletág fejlődését.

Az egyesülésnek 38 tagja van. Az RNE-partnerek összességében 244 000 kilométer hosszú vasúti infrastruktúra hálózatot szolgálnak ki. Az RNE által felőlt pályahálózat-működtetők Európa-szerte több mint 140 nemzetközi üzleti tevékenységet végző vasútvállalattal dolgoznak együtt.

A RailNetEurope legfontosabb célkitűzése a nemzetközi vasúti üzletág fejlesztése és jobbá tétele. Ennek érdekében az RNE a teljes vasúti infrastruktúra termelési folyamatára koncentrál, amely magába foglalja a tagok közép- és hosszútávú tervezési, menetrend-szerkesztési, marketing/értékesítési és üzemeltetési feladatainak összehangolását, valamint az értékesítés utáni szolgáltatások harmonizációját, mint amilyen a megfigyelés és jelentésadás.

1.9.1 One Stop Shop (OSS)

A RailNetEurope egyesüléshez csatlakozott európai pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztó szervezetek egyablakos, úgynevezett One Stop Shop (továbbiakban: OSS) irodákat állítottak fel, amelyek az RNE védnöksége alatt ügyfélszolgálati kapcsolati pontok hálózataként működnek. Amennyiben az igénylő nemzetközi menetvonalat kér, ezen OSS irodáknak csak egyikével kell felvennie a kapcsolatot, és ez az iroda kezdeményezi a teljes nemzetközi menetvonal-egyeztetési folyamatot.

A felkeresett OSS iroda az érintett pályahálózat működtetőkkel szoros együttműködésben az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- ügyféltámogatás és információszolgáltatás a pályahálózat működtető vasúti társaságok teljes termék- és szolgáltatás skálájára vonatkozóan,
- információszolgáltatás bármely RNE tag pályahálózat működtető vasúti társaság hálózatának igénybevételehez szükséges valamennyi adatról,
- az RNE tagvasutak hálózatára vonatkozóan, minden nemzetközi menetvonal-igény koordinálása, beleértve a következő menetrendi időszakra vonatkozó igényeket is, hogy azokat megfelelően figyelembe lehessen venni az éves menetrend-készítési folyamatban,

- menetvonal-ajánlattétel a teljes nemzetközi útvonalra vonatkozóan. A menetvonal összehangolása többnyire az RNE Path Coordination System eszközével történik.

Valamennyi OSS iroda tagja a nemzetközi hálózatnak, amelynek célja, hogy az ügyfelek számára a hálózat-hozzáférést a lehető legegyszerűbbé tegye. Az OSS emellett információt ad a hálózat-hozzáférési díjakról. Ezeket a funkciókat az RNE információs eszközei az Charging Information System és az Train Information System támogatják. Az OSS - filozófiájának eleget téve - minden határon átívelően, átlátható, megbízható és megkülönböztetéstől mentes eljárások alapján megfelelő és hatékony segítséget nyújt. Az egyes nemzeti OSS kapcsolattartó személyek listája és elérhetőségei az RNE honlapján a <http://www.rne.eu> címen találhatók.

1.9.2 RNE eszközök

1.9.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)

Az RNE PCS egy online szoftver eszköz, amely mind a hozzáférésre jogosultak, mind pedig a pályahálózat-működtető vasúti társaságok rendelkezésére áll. A pályahálózat-működtetők megállapodtak abban, hogy minden nemzetközi menetvonalat (akár személyvonatit, akár tehervonatit) ennek az eszköznek a segítségével határoznak meg. Az RNE PCS a menetrendkészítés minden fázisában megkönnyíti a menetvonal megrendelésekor szükséges kommunikációt és az egyeztetési folyamatot. Az RNE PCS teljes mértékben tükrözi az éves és évközi menetrend készítésének folyamatát. Ez az eszköz azt is lehetővé teszi, hogy a hozzáférésre jogosultak menetvonal tanulmány igényeket adjanak be jövőbeli nemzetközi menetvonal-igényeik előkészítésére. A szerepeket és felelősségi köröket pontosan meghatározó 'PCS folyamat vezérlevek' minden naptári év végén kiadásra kerül. További információ a <http://www.rne.eu> oldalon érhető el.

1.9.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)

Az RNE CIS az RNE nemzetközi hálózat-hozzáférési díjakat kalkuláló eszköze, amelynek feladata, hogy az ügyfeleknek a díjakról tájékoztatást nyújtson. Ez a világháló alapú, a különböző nemzeti hálózat-hozzáférési díjakat kiszámító rendszereket átfogó rendszer a nap 24 órájában másodpercek alatt kiszámítja a nemzetközi menetvonalak használatának díját, beleértve a menetvonal, az állomáshasználat és a tolatás díját is. Az RNE CIS fejlesztésének jelenlegi célkitűzése, hogy összhangba kerüljenek az RNE CIS által nyújtott információk a Hálózati Üzletszabályzatokban található információkkal. További információ a <http://www.rne.eu> oldalon érhető el.

1.9.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)

Az RNE TIS egy könnyen használható világháló-alapú program, amely láthatóvá teszi a nemzetközi vonatok mozgását a kiinduló állomástól egészen a célállomásig. Az RNE TIS támogatja a nemzetközi vonatok kezelését azáltal, hogy a meghatározott vasúti közlekedési folyosókon közlekedő nemzetközi személy - és tehervonatokról adatokat szolgáltat - az RNE TIS nem foglalkozik belföldi vonatokkal. Az eszköz valós idejű adatokat bocsát a vonatokról internet útján közvetlenül az arra jogosult felhasználók rendelkezésére, és jelentéseket készít a vonatmozgás történetéről. A két RNE TIS termék ugyanazon az adatokon alapszik:

- a valós idejű vonatinformációs nyilvántartás, amely információkat gyűjt össze, központosít és közöl a közlekedő nemzetközi vonatokról (egyre több országból, beleértve Ausztriát, Belgiumot, Franciaországot, Magyarországot, Németországot, Olaszországot, Luxemburgot, Hollandiát, Szlovéniát és Svájcot) mint például:
  - a vonat aktuális és korábbi tartózkodásai,

- megállapodás szerinti napi menetrendi információ,
- napi információ és a késések okai,
- a jelentésadási funkció lehetővé teszi a vonat és a késések figyelemmel kísérését egy adott időszakon keresztül.

Az RNE TIS a közös RNE/UIC projektként létrehozott Európai Teljesítményösztönző Rendszer (EPR) támogató eszközeként került kiválasztásra.

További információ a <http://www.rne.eu> oldalon érhető el.

1.10 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.10 számú melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Az alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénylésének feltételei

A Vtv. 62.§. (2) bekezdés b) pontja alapján a VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésével meghatározza a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező hozzáférésre jogosult kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatás (továbbiakban: pályahálózat-kapacitás) igény benyújtásával történik. Az igényt a VPE Kft. OSS irodájához kell benyújtani.

2.2.1 A kapacitás igénylés feltételei

Pályahálózat-kapacitást olyan hozzáférésre jogosult igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát meghatározott okiratokkal (2.2.3-2.2.4 pontok) - azok egy-egy másolati példányának VPE Kft.-hez történő eljuttatásával - igazolja.

A pályahálózat-kapacitás igénylés feltételei:

- a 95/18/EK tanácsi irányelv alapján kiállított működési engedély (2.2.3 pont), valamint
- a vasúti közlekedési hatóság által kiállított biztonsági tanúsítvány (2.2.4 pont).

2.2.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot használók köre

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a pályahálózat-működtetők és a hozzáférésre jogosultak használhatják.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetője:

- nem független, nem integrált vasúti társaságként a MÁV Zrt.
- integrált vasúti társaságként a GYSEV Zrt.

Hozzáférésre jogosult:

- a belföldön bejegyzett országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- vasúti árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- nemzetközi személyszállítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén.

2.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási (árufuvarozási, áruszállítási), személyszállítási és vontatási szolgáltatás, valamint a vasúti pályahálózat működtetése, működési engedélyhez kötött tevékenység. A

működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik. Működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv honlapján található engedélyezési formanyomtatványok kitöltésével és beadásával kell kérni. Valamely EGT-államban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben a Magyar Köztársaság területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni, a kapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát írásban bejelenteni a vasúti igazgatási szerv részére az általa megállapított eljárásrend szerint a honlapján szereplő formanyomtatvány kitöltésével és beadásával.

Vasúti igazgatási szerv megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ Vasúti Igazgatási Főosztály
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/815-9679
Fax:	+36 1/815-9670
Honlap:	www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE Kft-vel és a pályahálózat-működtetőkkel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány birtokában használhatja. A tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság létrehozta a biztonsági rendszerét és képes megfelelni a vasúti pályahálózat biztonságos üzemeltetése érdekében a kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásokban, valamint a nemzeti biztonsági szabályokban meghatározott követelményeknek. A vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági engedély alapján végezhető. A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni. A más EGT-állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak kapacitás-igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a közlekedési hatóságtól az általa megállapított eljárásrend szerint.

Vasúti közlekedési hatóság megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal Vasúti Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/474-1786
Fax:	+36 1/312-6614
Honlap:	www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat - haladéktalanul - a VPE Kft-vel és a pályahálózat-működtetőkkel írásban közölni és igazolni.

2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez szükséges egyéb biztosításokról vagy garanciákról a hálózat-hozzáférési szerződésben kell rendelkezniük a feleknek.

2.3 Hozzáférési megállapodások a vasúti pályahálózathoz

2.3.1 Keret-megállapodás

A pályahálózat-kapacitás biztosítására - jogszabályban meghatározott feltételekkel - legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keret-megállapodás köthető a VPE Kft. és a hozzáférésre jogosult között. Az egy évnél hosszabb időre vonatkozó pályahálózat-kapacitás igények esetén a hozzáférésre jogosult a VPE Kft.-vel keret-megállapodást köt. A keret-megállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keret-megállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keret-megállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultságnak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférést. Egy vasúti pályaszakasz vonatkozásában a napi elméleti kapacitás legfeljebb 5%-os mértékéig köthető keret-megállapodás. Az öt évnél hosszabb időtartamú keret-megállapodás csak hosszú távú kereskedelmi szerződések, a keret-megállapodás által érintett vasúti pályával összefüggő beruházás vagy kockázat esetén köthető. Tíz évnél hosszabb időre keret-megállapodás kizárólag akkor köthető, ha az igénylő részt vesz hosszútávon megvalósuló vasúti beruházásban, és a keret-megállapodásban az igénylőnek a beruházással kapcsolatos, külön szerződésben vállalt kötelezettségei is rögzítésre kerülnek. A VPE Kft. a keret-megállapodás minden olyan adatát, amely nem minősül törvény által védett titoknak, valamennyi érdekelt számára hozzáférhetővé teszi. A keret-megállapodások létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges. A keret-megállapodás lejárt utáni időszakra vonatkozó új keret-megállapodás megkötését az igénylőnek kell kezdeményezni.

2.3.2 A hálózat-hozzáférési szerződés és a belső megállapodás

2.3.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés

A hálózat-hozzáférési szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A VPE Kft. az előírt dokumentumok meglétének ellenőrzését követően kiutalja a hozzáférésre jogosultnak a kapacitást, melyet követően, de annak igénybevétele előtt a felek kötelesek egymással szerződést kötni.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány,
- a Vtv. 64. § (3) bekezdése szerinti értesítés (kapacitás kiutalásáról szóló értesítés).

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kiutalt kapacitás és érvényes hálózat-hozzáférési szerződés nélkül nem használható.

A hálózat-hozzáférési szerződésnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a felek adatai,
- használati jog tartalma, a szerződés hatálya, felmondása, felfüggesztése, módosítása,
- a használni kívánt pályahálózat meghatározása,
- a használati jog időtartama,

- a pályahálózat működtető szolgáltatásai, kötelezettségei, technológiai előírások,
- az igénylő kötelezettségei, technológiai előírások,
- a vasúti társaság saját tulajdonú, vagy általa üzemeltetett vontató és vontatott járművekkel kapcsolatos előírások, és a vasúti társaság saját tulajdonú, vagy általa üzemeltetett vontató járművek adatainak átadási eljárása,
- fizetési és számlázási feltételek,
- a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat működtető kapcsolattartóinak elérhetőségét,
- veszélyes áruk továbbításának, rendkívüli küldemények közlekedtetésének szabályozását,
- járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatásokra vonatkozó megállapodásokat,
- a hozzáférésre jogosultak személyzete által a pályahálózathoz kapcsolódó pályavasúti tevékenység végzésének feltételeit,
- a csatolt jognyilatkozat a kocsi és vonatvizsgálat valamint a fékpróba elvégzésének kötelezettségéről.

A hálózat-hozzáférési szerződés általános szerződési feltételeit a 2.3.2.1 számú melléklet tartalmazza.

A pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó hálózat-hozzáférési szerződés megkötése során a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), ezen belül ennek szerződésről szóló általános szabályait, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.3.2.2 Belső megállapodás

A pályahálózat-működtető szervezetén belül esetlegesen működő, vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a kapacitás igénybevétele előtt belső megállapodást kell kötniük.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat a vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egység részére kiutalt kapacitás és érvényes belső megállapodás nélkül nem használható. A belső megállapodást a VPE Kft. dolgozza ki, az integrált vasúti társaságok szervezeti egységei kötik meg és jóváhagyás céljából a vasúti igazgatási szervnek megküldik.

A belső megállapodásban meghatározásra kerülő hálózat-hozzáférési feltételeknek meg kell felelniük a 101/2007. (XII.22) GKM rendelet 33.§-ban megfogalmazott követelményeknek.

2.4 Üzemeltetési szabályok

2.4.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A hozzáférésre jogosultak kötelesek a pályahálózat-működtetők által alkalmazott alábbi utasításokat betartani:

- a) F.1. sz. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. sz. Forgalmi Utasítás és Függelékei,
- c) E.1. sz. Utasítás a vontatójármű személyzet részére,
- d) E.2. sz. Fékutasítás,
- e) E 12. sz. Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok I., II. kötet,
- g) E.101. sz. Általános Utasítás a normál nyomtávú villamosított vasútvonalak üzemére,

- h) H.6. sz. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
i) O.1. sz. Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a vállalkozó vasúti társaság közlekedési hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik),
j) Állomási Végrehajtási Utasítások infrastruktúrára vonatkozó része,
k) A forgalom szabályozására vonatkozó vonali Végrehajtási Utasítások, illetve
l) a MÁV Zrt. esetében a Szomszédos pályavasútra érvényes utasítás-eltérés.

A felsorolt Utasítások közül az a-i) pontokban szereplőket a közlekedési hatóság hagyja jóvá. Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. írásban értesíti a VPE Kft-t és a hozzáférésre jogosultakat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon (www.mav.hu, www.gysev.hu) is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózaton alkalmazandó szakmai utasításokat teljes terjedelmükben a honlapjukon teszik közzé.

2.4.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során a 2.4.1 pontban felsorolt utasításokban meghatározott okmányok alkalmazása kötelező, a felek ezen túlmenően egyéb okmányok alkalmazásában is megállapodhatnak.

2.5 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

2.5.1 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat működtető adja ki (H.6. sz. Utasítás).

Rendkívüli küldeménynek minősül:

- az általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

A rendkívüli küldemények szabályozásáért felelős szervek:

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.

Telefon: + 36 1/313-6067

Fax: + 36 1/511-1638

E-mail: sondetrp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.

Telefon: + 36 99/517-213

Fax: + 36 99/517-148

E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.2 Próbavonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A próbavonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A próbavonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat működtető adja ki (F2. Utasítás 29-es függeléke).

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.

Telefon: + 36 1/313-6067

Fax: + 36 1/511-1638

E-mail: sondetrp@mav.hu

ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.

Telefon: + 36 99/517-213

Fax: + 36 99/517-148

E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.3 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A Ro-La vonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A Ro-La vonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F2. Utasítás 33-as függeléke, 3.3.1.1 számú melléklet, és a MÁV Zrt. honlapján megjelentetett korlátozások).

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.

Telefon: + 36 1/313-6067

Fax: + 36 1/511-1638

E-mail: sondetrp@mav.hu

ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.

Telefon: + 36 99/517-213

Fax: + 36 99/517-148

E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.6 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

Veszélyes árunak „ A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat - Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C függeléke (RID) - ” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2. számú melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen jármű is veszélyes árut továbbít (a járművek tulajdonosától függetlenül) akkor az a vonat veszélyes árut továbbítónak minősül.

A hozzáférésre jogosultaknak a menetvonal igényléskor jelezni kell a pályahálózat-működtető részére, ha katasztrófa veszélyességű, illetve a RID 1.10 szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani, továbbá, hogy milyen kísérést, illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz. Az értesítendő pályavasút működtető szervezeti egység:

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ
Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág
Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.7 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A hozzáférésre jogosult által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja. A hozzáférésre jogosult köteles a vonat összeállítására, a járművek műszaki- és vonatvizsgálatára, a fékpróbára, a vonat megfékezetségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni. A hozzáférésre jogosult a hálózat-hozzáférési szerződésben nyilatkozik, - figyelembe véve a 40/2006 (VI.26.) GKM rendeletet - az általa használt vagy használni kívánt járművek adatairól, paramétereiről.

Engedélyező hatóság:

Nemzeti Közlekedési Hatóság
Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal
Vasúti Főosztály
Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon: + 36 1/474-1786
Fax: + 36 1/312-6614

2.8 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A hozzáférésre jogosult személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő hozzáférésre jogosult bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§-a (2) bekezdésének g) pontjának megfelelően a vasúti társaság által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt - vasúti közlekedést szabályozó - utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik. A hozzáférésre jogosult személyzete csak az O.1. utasítás, illetve a hozzáférésre jogosult oktatási utasítása szerinti érvényes tolatásvezetői vizsga, az adott szolgálati helyre vonatkozó Állomási Végrehajtási Utasításból (ÁVU) tett helyismereti vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott felügyelet alatti szolgálat teljesítését követően vezethet saját tolatást. Amennyiben a saját tolatás végzéséhez az ÁVU alapján tolatószemélyzet közreműködése nem szükséges, úgy a hozzáférésre jogosult személyzete az előzőekben előírt helyismereti vizsga megléte nélkül is végezhet saját tolatást. A vonatforgalommal kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

A pályahálózat adatokban bekövetkezett változásokat, módosításokat a VPE Kft. honlapján megjelenteti és írásban közli a hozzáférésre jogosultakkal, a pályahálózat-működtetőkkel és a vasúti igazgatási szervvel. Amennyiben a változások, módosítások a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített adatokat is érintik, úgy a VPE Kft. végrehajtja a Hálózati Üzletszabályzat módosítását.

3.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot, a vasútvonalak besorolását valamint a vasútvonalak számozását a 3.2 számú melléklet tartalmazza.

3.2.1 Infrastruktúra korlátozások

A kombinált fuvarozás feltételei

. A kombinált forgalom szállítóegységeinek továbbítási feltételeit a 3.2.1-1 számú melléklet tartalmazza.

A RoLa vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

Figyelőszolgálat kötelezettsége a mozdonyon

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatán a figyelőszolgálati kötelezettségre vonatkozó információk a 3.2.1-2 sz. mellékletben találhatók.

3.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a pályavasúti üzemváltó állomás és a szomszédos államban fekvő határállomás infrastruktúra kezelőjének megnevezését, a határátkelőhelyen lebonyolítható forgalom típusát, valamint a forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közötti pályavasúti határpontokat és azok infrastruktúra adatait a 3.2.2-2 számú melléklet tartalmazza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó csatlakozó-, összekötő vasúti pályákat, valamint a saját célú vasúti pályahálózatokat a 3.2.2-3 számú melléklet tartalmazza.

3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk

A pályahálózatra vonatkozó további információ a 1.8 számú pontban felsorolt elérhetőségeken kérhető a pályahálózat-működtetőktől.

3.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőit - a vasútvonalakat a különböző jellemző paraméterek változásaihoz igazodóan pályaszakaszokra bontva - a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.1.2 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál (1435 mm) és a széles nyomtávú (1524 mm) vasúti pályák alkotják.

3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, valamint azok legfontosabb műszaki és üzemi jellemzőit a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt.-nél és a GYSEV Zrt.-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1-1 - 3.3.2.1-6 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható tengelyterhelést, valamint az alkalmazható folyóméter terhelést a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I. kötet 1. számú táblázat tartalmazza. Az egyes pályaszakaszok ívviszonyaira vonatkozó információk a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Területi Központ Pályalétesítményi Osztály területileg illetékes mérnöki szakaszain, valamint a GYSEV Zrt. Infrastruktúrájánál állnak rendelkezésre, melyek elérhetőségeit a 3.3.2.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalak pályasebessége

Az egyes vasútvonalakra vonatkozó pályasebességet a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza. A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág, a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta honlapján közzéteszi a „Kimutatás az állandó- és előre látható ideiglenes lassúmenetről” című kimutatást.

3.3.2.5 A közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra

A vasútvonalakon közlekedtethető vonathosszt a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvénymeretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határátmenetek villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 3.3.2.6 számú melléklet tartalmazza.

A villamosított vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3 Forgalomirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek

3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek

A vasúti pályahálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

3.3.3.2 Forgalomirányítási rendszerek

Az egyes vasútvonalak forgalomirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- Központi Forgalomirányítás (KÖFI),
- Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE),
- Üzemirányított vonal,
- Mellékvonali Forgalomirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalomirányítás (MERÁFI),
- Felügyelt és állomás által felügyelt vonal.

Az alkalmazott forgalomirányítási rendszereket a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz, UIC 751-3 (450 MHz) rendszerű. Mindkét rádiórendszerhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, míg mobil oldalról duplex vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A Zalaegerszeg - Rédics vonalon MERÁFI (mellékvonali rádiós forgalomirányítás) üzemel, amely az erre a célra rendszeresített speciális fedélzeti rádió-berendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe. A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

Az alkalmazott rádióhálózatot a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- EVM, EÉVB
- INDUSI,
- ETCS.

A vonatbefolyásoló rendszerekkel kiépített vonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése

Ahol megfelelő alternatív útvonalak állnak rendelkezésre a pályahálózat-működtetőnek lehetősége van egyes vonalakat, pályaszakaszokat kizárólag személyszállítási vagy áru fuvarozási célra kijelölni. A nyílt hozzáférésű pályahálózaton ilyen szakosított infrastruktúra kijelölésére nem került sor.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése során

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk továbbításával valamint próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésével összefüggő forgalom-korlátozási feltételeket a 2.5, 2.6 pontok tartalmazzák.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit a 3.4.4 számú melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. kötet 4. táblázat tartalmazza.

3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat a pályahálózat-működtető indokolt döntése alapján nem áll folyamatosan a hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

Korlátozások:

a) forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidők határállomásokon

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A határállomásokon forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza. Üzemidőn kívül a felsorolt határállomások és az ott nyújtott szolgáltatások nem állnak a hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

b) forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkák miatt

A pályalétesítményeken végzett a hozzáférést érintő karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat a 3.5 számú melléklet tartalmazza.

3.6 Személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.7 Tehervonati állomási létesítmények

A tehervonati állomási létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8 Szolgáltatási létesítmények

3.8.1 Személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek

A személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8.2 Rakodási célra igénybevehető vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés

A NÁV Zrt. pályahálózatán a közforgalmú rakodóhelyeket és a rakodási célra igénybevehető vágányokat a 3.8.2 számú melléklet tartalmazza, a GYSEV Zrt-re vonatkozóan pedig a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8.3 Karbantartó létesítmények

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág járműkarbantartó létesítménnyel nem rendelkezik.

3.8.4 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét és a kiszolgálás idejét a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza.

3.8.5 Műszaki létesítmények

3.8.5.1 Áttengelyező (tengelyátszerelő)

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére alkalmas létesítmény a MÁV Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél (szolgálati hely kód: széles nyomtávra: 44230 (Záhony széles), normál nyomtávra: 42077 (Záhony rendező)) áll rendelkezésre.

3.8.5.2 Vasúti járműmérlegek

A pályahálózat-működtetők vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést a 3.8.5.2 számú mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a hozzáférésre jogosultak részére.

3.8.5.3 Előfűtő/előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek

A pályahálózat-működtető által az állomásokon, szolgálati helyeken biztosított előfűtési/előhűtési, elektromos csatlakozási, vízvételvezési és csatornkapcsolattal, vizsgálócsatornával ellátott vágányok lehetőségét a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.9 Várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkák

A 2012/2013 menetrendi évet követő években várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkákat a 3.9 számú melléklet tartalmazza, tájékoztató jelleggel.

4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

4.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályahálózat-kapacitást bármely olyan hozzáférésre jogosult igényelhet a VPE Kft.-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a 2.2 pont szerint igazolta.

Az igények alapján a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások elosztását végzi el.

Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és/vagy éves pótlólagos menetvonal-igény nem érkezett, a VPE Kft. katalógus menetvonalakat készít, melyek közzététele a VPE Kft. honlapján és a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történik.

A vasúti személyszállítási, árutovábbítási, vontatási, illetve pályahálózat-működtetési tevékenység végzésére jogosult vasúti társaságok csak az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

Vasúti személyszállításra kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti árutovábbításra kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben D vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

Vontatási szolgáltatásra kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben E vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti pályahálózat működtetésére kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben F vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

A VPE Kft. az igénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

4.2 A kapacitás-elosztási eljárás leírása

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásában, a hozzáférés biztosításában, a pályavasúti szolgáltatások nyújtásában és igénybevételeben résztvevő szervezetek közösségi és nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelő tevékenység-megosztását, a teljes folyamat leírását a 4.2 számú melléklet tartalmazza.

Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal és kapcsolódó szolgáltatások igénylése

A hozzáférésre jogosultnak az országhatáron átlépő vonathoz menetvonalat a VPE Kft.-től országhatártól, illetve az országhatárig kell igényelnie.

A menetvonal igénylések, amennyiben a határátlépő forgalom egy külföldi (más EGT-államban létrejött, az 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező, illetőleg nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetén külföldön létrejött) hozzáférésre jogosulttal együttműködve történik, akkor a Magyarországon bejegyzett hozzáférésre jogosult által beadott menetvonal-igényben meg kell jelölni az együttműködő társaságot.

4.3 A kapacitás-elosztási folyamat szabályai és határidői

A Vtv. 3. sz. melléklet I-IV. pontjában meghatározott pályahálózat-kapacitás igénybevitelére vonatkozó igényeket a hozzáférésre jogosultnak a VPE Kft.-hez elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. A faxon megrendelt pályahálózat-kapacitás adatait a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében rögzíti. Az erre a célra rendszeresített nyomtatvány mintát a 4.3-1 számú melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosultak éves, éves pótlólagos, évközi, egyedi és azonnali kapacitás-igényt nyújthatnak be, amelynek tartalmaznia kell az igénytípus, vonatnem típus és a vonatkategória meghatározását, valamint a vállalkozó vasúti tevékenységek kapcsán felmerülő technológiai időket is. Az igénytípus, a vonatnem típus és a vonatkategória felsorolását a 4.3-2 számú melléklet tartalmazza.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatról nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatot is igénybe kíván venni, a pályahálózat-kapacitás igény benyújtásakor a nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályahálózat-kapacitás igény benyújtásával egyidejűleg csatolnia kell a pályahálózat-működtetőjének nyilatkozatát a szolgáltatási szerződés megletére vonatkozóan.

A pályahálózat-működtető az éves és az üzemi menetrend készítése során figyelembe vehető éves pótlólagos pályahálózat-kapacitás igények benyújtási határidejéig nyújtja be a vasúti pályahálózat éves szinten tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében pályahálózat-kapacitás igényét a VPE Kft.-hez. Az éves szinten előre nem tervezhető munkák pályahálózat-kapacitás igényét a pályahálózat-működtetőnek az adott menetrendi évben kell benyújtania a VPE Kft.-hez.

Kizárólag a pályahálózat-működtető jogosult a saját pályahálózatának működtetése érdekében közlekedtetni szándékozott üzemi vonatai részére az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére a VPE Kft.-nél üzemi célú menetvonalat igényelni.

A pályahálózat-kapacitás igény beérkezéséről a VPE Kft. az igénylőt és a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

Az egynél több pályahálózaton közlekedő vonatok számára, ahol szükséges, előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyeket az igénylők számára elérhetővé kell tenni.

A vasúti pályahálózat valamely elemére bejelentett pályahálózat-kapacitás iránti igények ütközése esetén a VPE Kft. az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE Kft. kapacitás-elosztási döntéseiről (a HÜSZ alapján kiutalt pályahálózat-kapacitásra vonatkozó döntések) az érintett hozzáférésre jogosultat, a pályahálózat működtetőket és a vasúti igazgatási szervet értesíti.

4.3.1 Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője. (2012. április 09.)

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését 5 héttel megelőzően kell benyújtani (2012. november 05.). A VPE Kft. az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet megküldi a hozzáférésre jogosultnak véleményezés céljából.

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő 12 héten belül (2012. július 02-ig) a VPE Kft. a benyújtott éves és - az éves üzemi menetrend véglegesítésének határidejét megelőzően 10 héttel benyújtott 2012. június 18.- éves pótlólagos menetvonal-igények alapján köteles elkészíteni az éves üzemi menetrend tervezetét és az egyes igénylőkre vonatkozó részeket azoknak írásban megküldeni oly módon, hogy az igénylők észrevételeinek megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább 5 hét (2012. augusztus 06.) álljon rendelkezésre, amelyet követő 2 héten belül (2012. augusztus 20.) a VPE Kft. véglegesíti az éves üzemi menetrendet, azaz kiutalja a menetvonalakat.

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden év december második vasárnapján 00:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24:00 óráig tart.

4.3.2 Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban.	5 munkanapon belül.
Egyedi menetvonal	Legalább 5 nappal korábban.	A lehető leghamarabb, de legfeljebb 5 munkanapon belül.
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább 1 órával korábban.	A lehető legrövidebb időn belül.
Üzemi célú menetvonal		A lehető legrövidebb időn belül

4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal igénylés szabályai szerint a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.3 pontban meghatározott nyomtatványon kell a Vtv. 3. sz. mellékletének I-IV. pontjaiban szereplő, jelen üzletszabályzat 5. fejezetében meghirdetett szolgáltatásokat megrendelni.

Szolgáltatások igénylése a menetvonal-igényléssel egyidejűleg, illetve menetvonal nélküli szolgáltatásként történhet. Pályavasúti tolatószemélyzet és/vagy pályavasút által biztosított vontatójármű igénybevétele nélkül végzett tolatásra (saját tolatás) csak azon szolgálati helyeken kerülhet sor, ahol a forgalmi tevékenység ellátása biztosított. A saját tolatást a hozzáférésre jogosult köteles a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerében valamely állomáshasználat szolgáltatás megrendelésével egyidejűleg jelezni az időtartam és a jármű darabszám megadásával.

A MÁV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal- és szolgáltatás-igénylést megelőzően lehetőség szerint az igénylő a járulékos és kiegészítő szolgáltatások igénybevételeének lehetőségéről a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletágával egyeztet. A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletága a pályahálózatot érintő pályavasúti szolgáltatások igénylésének lehetőségével kapcsolatos

megkereséseket 00:00 órától 24:00 óráig fogadja, és a megkeresés beérkezését követően 2 órán belül előzetes tájékoztatást nyújt a hozzáférésre jogosult számára.

A GYSEV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal-igénylést megelőzően, legalább 1 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult egyeztetni köteles a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletággal az alábbi szolgáltatások biztosításának lehetőségéről:

- rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés biztosítása,
- járműtárolás.

A hozzáférésre jogosult köteles a Hálózati Üzletszabályzatban meg nem hirdetett rendelkezésre állási paraméterekkel megjelenő kiegészítő és mellékszolgáltatások igénybevételéről a kiutalást megelőzően - végrehajthatósági szempontból - a pályahálózat-működtetővel egyeztetni a Vtv. 54. § (4) pontja alapján.

4.4 A kapacitás-elosztás folyamata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásának jogszabályokban rögzített lépéseit, az elosztás teljes folyamatát az igények benyújtásától a díjak kiszámlázásáig a 4.4 sz. melléklet mutatja be.

4.4.1 Összehangolási eljárás

Amennyiben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt más kapacitásigénnyel történő ütközés miatt a jogszabályokban rögzített elbírálási szabályok figyelembevételével sem lehet kielégíteni vagy valamelyik igényt elutasítani, összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE Kft.-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett igénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközéséről szerzett tudomást követő 2 munkanapon belül.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást,
- az igénytől eltérő felajánlott kapacitást,
- az összehangolási eljárás helyét, idejét,
- az összehangolási eljárásból való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE Kft. vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni, és azt minden, az összehangolási eljárásban résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni. Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre a VPE Kft. dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről a 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 19.§ 4) és 5) pontjaiban meghatározott sorrend figyelembe vételével, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett hozzáférésre jogosult részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet. A VPE Kft. az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről az igénylőket a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

A VPE Kft. a különböző típusú, egymással ütköző menetvonal igényeket az alábbi sorrendben részesíti előnyben:

- éves menetvonal-igény,
- éves pótlólagos menetvonal-igény,
- évközi menetvonal-igény,
- egyedi menetvonal-igény,

- azonnali menetvonal-igény,
- üzemi célú menetvonal-igény.

4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult, illetve a nem független vasúti pályahálózat-működtető a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a vasúti igazgatási szervnél jogvitás eljárást kezdeményezhet a VPE Kft. pályakapacitás biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

4.4.3 Túlterhelt pályaszakasz

4.4.3.1 Túlterhelt pályaszakasz

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, és az ennek következtében elutasított kapacitás igények elérik vagy meghaladják az adott pályaszakasz havi elméleti kapacitásának 10 százalékát, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE Kft. a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakaszsnak minősíti, és kezdeményezi a pályahálózat-működtetőnél a kapacitás-elemzés elvégzését és túlterheltség megszüntetését célzó javaslatok megtételét.

A pályahálózat-működtető köteles a túlterhelt pályaszakaszokon kapacitás-elemzést készíteni, megküldeni a vasúti igazgatási szervnek és a VPE Kft-nek. A pályahálózat-működtető a kapacitásbővítési tervben foglaltak végrehajtásáról negyedévente beszámoló készít a vasúti igazgatási szerv részére.

A VPE Kft. a honlapján a menetvonal katalógus mellett a túlterhelt pályaszakaszok esetében a helyettesítő pályaszakaszokat közzéteszi.

4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal elsőbbséget élvez, amennyiben

- a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
- a pályahálózat-működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat-működtető a fenti esetekben rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, az alábbi sorrend figyelembe vételével - a szakosított infrastruktúraként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani:

- a vasúti közszolgáltatásnak,
- a határon átmenő vasúti személyszállításnak,
- a határon átmenő vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha az előző pontban foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- a keret-megállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,

- a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

4.4.3.3 A használat, a használati jog visszavonása

A VPE Kft. túlterhelt pályaszakasz esetén jogosult a hozzáférésre jogosult azon menetvonalait visszavonni, amelyeket három hónapon keresztül csak 60%-nál kevesebb alkalommal (küszöbérték) vettek igénybe, kivéve, ha erre a hozzáférésre jogosult érdekkörén kívül álló okból került sor. A kapacitás kihasználás mértékének meghatározásánál a számításokat menetvonal darabban kell elvégezni. A küszöbérték a keret-megállapodás alapján biztosított/kiutalt menetvonalakra is vonatkozik.

A vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE Kft. jogosult a már kiutalt menetvonal használati jogát felülvizsgálni.

Amennyiben az előbb hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a menetvonal igénylő használati jogosultságát, VPE Kft. a menetvonal használati jogot visszavonja. A menetvonal visszavonását a VPE Kft. írásban köteles közölni a hozzáférésre jogosulttal és a pályahálózat-működtetővel.

4.4.4 A keret-megállapodás hatása

A keret-megállapodás alapján benyújtott menetvonal-igény elsőbbséget élvez a 101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 21.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint.

4.5 Kapacitás-elosztás vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési célból

4.5.1 Az eljárás leírása

A pályahálózat-működtető jogosult az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákat végezni, illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a vasúti pályahálózatot igénybe venni.

A vasúti pályahálózaton végzett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák pályahálózat kapacitásigényét a pályahálózat-működtető jelen pontban rögzített eljárási rend szerint nyújtja be a VPE Kft.-hez. A karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák várható hatásának bemutatását havonkénti aktualizálásával a VPE Kft. honlapján kell közzétenni.

4.5.1.1 Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez

A vasúti pályahálózat tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében az ezek végrehajtásához szükséges valamennyi pályakapacitás igényt a pályahálózat-működtető az éves menetvonal-igénylések benyújtásának határidejéig, de legkésőbb az éves üzemi menetrend véglegesítését megelőző tizedik hét végéig nyújtja be a VPE Kft. részére a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, ennek elérhetetlensége esetén a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján írásban, levél formában, vagy faxon. Ezen igényeket a VPE Kft. az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján elégti ki.

4.5.1.2 Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára a pályahálózat-működtető - a várható bevételkiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE Kft.-től pályahálózat-kapacitást igényel a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában írásban, levél formában, vagy faxon, a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján. A VPE Kft. a benyújtott igény alapján - amennyiben az már kiutalt menetvonalakat is érint - kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett igénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi menetrendet a VPE Kft. úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles a pályahálózat-kapacitást a VPE Kft.-nél megigényelni a menetvonal-igénylés szabályai szerint. A pályahálózat-kapacitás igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.),
- az időszakot (hónap-nap-óra-perc-től-ig illetve vonattól-vonatig, stb.),
- technológiai jellemzőket (feszültségmentesítés, munkavédelmi-lassújel, stb.).

A VPE Kft. a pályahálózat-kapacitáshoz tartozó vágányzári technológia érkezését követően 10 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a pályahálózat működtetője által beadott pályahálózat-kapacitás igény ütközik-e már kiutalt menetvonalakkal, illetve elkészíti a vágányzári tanulmánymenetrendeket.

A vizsgálat lefolytatását követően, szükség szerint a pályahálózat működtetőjével, illetve az általa benyújtott pályahálózat-kapacitás igényrel ütköző menetvonalak tulajdonosaival (együtt: érintett felek) a tanulmánymenetrendek alapján VPE Kft. egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás szabályai szerint.

Az egyeztetési eljárás során meg kell határozni:

- a változtatandó menetvonalakat, illetve a változtatás mértékét,
- az esetlegesen kerülő vagy alternatív útirányon át közlekedtethető vonatok menetvonalait,
- a lemondandó menetvonalakat,
- vonatpótló autóbusszal részben, vagy teljesen pótolta menetvonalakat,
- a menetvonal tulajdonosa által megjelölt, a csatlakozások biztosítása érdekében esetlegesen még érintett, változtatandó menetvonalakat.

A menetvonal tulajdonos(ok) részéről felmerülő esetleges többletköltségek elszámolásáról, viseléséről az érintett felek az egyeztetés keretében is megállapodhatnak, a bruttó elszámolás számviteli elvének szabályai szerint.

A lefolytatott egyeztetési eljárás eredményeként a változtatandó menetvonalakat az érintett időszakra a hozzáférésre jogosult lemondja, illetve a módosított útirányra és/vagy időpontra újból megrendeli a VPE Kft.-től a menetvonal lemondás, illetve menetvonal igénylés szabályai szerint. Amennyiben a hozzáférésre jogosult az egyeztetési eljárást követő két munkanapon belül nem módosítja/mondja le az érintett menetvonalakat és az egyeztetési eljárás során aláírt jegyzőkönyv szerint, akkor a VPE Kft. gondoskodik az

érintett menetvonalak jegyzőkönyv szerinti módosításáról/lemondásáról. Megegyezés hiányában a VPE Kft. az összehangolási eljárás szabályai szerint hoz döntést.

A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE Kft. új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

4.6 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A hozzáférésre jogosult az általa igényelt, illetve számára kiutalt menetvonalat, vagy pályahálózat-kapacitás a VPE Kft.-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerének útján lemondhatja.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult a menetvonalat nem veszi igénybe és meghatározott időben nem mondja le, lemondási díjat köteles fizetni.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése

Rendkívüli küldemény és veszélyes áru továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése engedélyköteles, ezért a menetvonal-igénylés során ezt jelezni kell.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Zrt-re és a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-1 és a 4.7-2 számú melléklet tartalmazza.

4.8 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést.
- A hozzáférésre jogosultaknak folyamatosan rendelkezni kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető üzemi- és operatív irányítási szervezete értesíti, és akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe veszik.
- Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények:
- A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályahálózat-működtető köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására. E célból szükséghelyzeti tervet kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.
- A pályahálózat-működtető kérésére a hozzáférésre jogosult köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.
- A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A VPE Kft. erre az időszakra az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

4.8.2 Eljárási rend

Eljárás:

- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete intézkedik a vasúti pályahálózat szabadddá tétele érdekében.
- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete a hozzáférésre jogosult irányító szervezetének, vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére és a hozzáférésre jogosult vonatainak leköszlekedtetésére.

Az üzemzavar illetve veszélyhelyzet esetén követendő eljárást a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 7/2005. számú Vezérigazgatói Utasítás tartalmazza (a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. magyar területén bekövetkező biztonsággal összefüggő események során teljesítendő baleseti készenléti, ügyeleti szolgálati és vezetői feladatokról, valamint a kárelhárítás irányításáról), mely valamennyi hozzáférésre jogosult számára a GYSEV Zrt. honlapján elérhető.

4.8.3 Előrelátható problémák

Előrelátható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

4.8.4 Előre nem látható problémák

Előre nem látható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételét és a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat valamennyi hozzáférésre jogosult számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és azonos díj ellenében kell nyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a pályahálózat-működtetőkre jellemző sajátosságok miatt eltérő, azonban mindkét pályahálózat-működtető szolgáltatásai megfelelnek a 2001/14/ EK irányelv előírásainak.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által nyújtott szolgáltatások csak eltérés esetén kerülnek részletezésre pályahálózat-működtetőnként.

A kapcsolódó infrastrukturális háttérrel a 3. fejezet, a díjszabás feltételeit és a díjtételeket a 6. fejezet tartalmazza.

5.2 Alapszolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének I. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.2.1 Menetvonal biztosítás

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a megrendelő igényének (beleértve az igényhez tartozó járulékos- kiegészítő- és mellékszolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
- az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
- a szükséges menetrend szerkesztését,
- az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
- az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést az igénylő számára, valamint
- intézkedést a végrehajtás érdekében.

5.2.2 Közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak vonatkozó céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésre bocsátását,
- a nyíltvonalak, a forgalmivágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának biztosítását,
- a vonatközlekedés lebonyolítását a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával,
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelését és továbbítását (szükség esetén a rendkívüli küldemény továbbításához szükséges engedély kiadását, a küldemény regisztrálását, írásbeli ajánlat megküldését a hozzáférésre jogosultnak),
- illetve a GYSEV Zrt. esetében a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

5.3 Járulékos szolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének II. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.3.1 Felsővezetéki rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza:

- a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát (villamos energia nélkül).

5.3.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását. Az üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférést, mint szolgáltatást meg kell rendelni.

Az üzemanyag vételező helyek nyitva tartását a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza

5.3.3 Állomáshasználat személyszállító vonatok és járművek számára

5.3.3.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata

MÁV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben A, B vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózathoz, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatát,
- utas-kiszolgáló építmények és létesítmények, utasterek, utas-tájékoztató eszközök és berendezések használatát,
- állomási utastájékoztatót,
- az állomási forgalmi tevékenység megállással összefüggő vonatindítással és vonatfogadással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése).

Megállási célú állomáshasználatot a vonat minden állomásán (beleértve a kiinduló/végállomást is) meg kell rendelni.

GYSEV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben A, B vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózathoz, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatát,
- utas-kiszolgáló építmények és létesítmények, utasterek, utas-tájékoztató eszközök és berendezések használatát,
- állomási utastájékoztatót.

Megállási célú állomáshasználatot a vonat minden állomásán (beleértve a kiinduló/végállomást is) meg kell rendelni.

5.3.3.2 Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata

MÁV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz való hozzáférést,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez, zártrendszerű wc üritéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezésekhez való hozzáférést és azok használatát (energia és víz biztosítása nélkül),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

GYSEV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz való hozzáférést,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez, zártrendszerű wc üritéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezésekhez való hozzáférést és azok használatát (energia és víz biztosítása nélkül).

5.3.4 Állomáshasználat tehervonatok és járművek számára

5.3.4.1 Tehervonatok induló-/célállomás használata

MÁV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések),
- hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése),
- az elegyrendezési tevékenységhez szükséges vágányokhoz való hozzáférést, valamint ezekhez a vágányokhoz tartozó berendezések, jelző- és biztosító berendezések, vágány fékek, féksaruk használatát,
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését,
- hozzáférést a technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,
- hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

GYSEV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések), hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- az elegyrendezési tevékenységhez szükséges vágányokhoz való hozzáférést, valamint ezekhez a vágányokhoz tartozó berendezések, jelző- és biztosító berendezések, vágány fékek, féksaruk használatát.

5.3.4.2 Tehervonatok közbenső állomás használata

MÁV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

Közbenső állomásokon történő

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz, létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés, tolatás, vontatójármű csere, vontatójármű körbejárás, fordulás, jármű ki- vagy besorozás) céljából történő hozzáférést,
- hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz,
- hozzáférést a technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,
- a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

GYSEV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

Közbenső állomásokon történő

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz, létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés, tolatás, vontatójármű-csere, vontatójármű körbejárás, fordulás, jármű ki- vagy besorozás) céljából történő hozzáférést,
- hozzáférés biztosítását rakodási célra kijelölt vágányokhoz, a nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,

- az állomási forgalomirányítási tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét.

A tehervonatok közbenső állomás használata szolgáltatás a GYSEV Zrt. esetében a közbenső állomásokon történő személyzet cserét is magában foglalja.

5.3.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pontok alapján.

5.3.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A vonatképző létesítményekhez való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pontok alapján.

5.3.7 Járműtárolás

A szolgáltatás tartalmazza:

- a hozzáférésre jogosult által közlekedtetett vasúti járművek 24 órát meghaladó tárolását.

Az érintett vasúti járművek őrzéséről és felügyeletéről a hozzáférésre jogosult köteles gondoskodni. A hozzáférésre jogosult a 24 óra lejárta előtt köteles jelezni a tárolási igényt.

A MÁV Zrt. esetében nem minősülnek járműtárolásnak az alábbi esetek:

- be- vagy kirakodásra váró teherkocsik 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- személykocsik kiinduló/végállomáson 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybevett járművek tárolása.

A GYSEV Zrt. esetében nem minősülnek tárolásnak az alábbi esetek:

- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybevett járművek tárolása.

5.3.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

5.3.8.1 Vasúti járműmérleghez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza:

- üzemképes vasúti járműmérleg biztosítását,
- a hozzáférésre jogosult tömeg megállapítást végző alkalmazottjának (megbízottjának) mérlegházba való bejutásának biztosítását,
- a vasúti jármű tömegének - a hozzáférésre jogosult által történő - megállapítása melletti felügyeletet.

A pályahálózat-működtetők a 3.8.5.2 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

A vasúti járművek mérlegelése során az alábbiakat kell a valóságnak megfelelően a tömeg megállapítást végzőnek a mérlegnaplóba előjegyezni:

- a vasúti jármű pályaszámát,
- teljes mért tömegét,
- a vasúti jármű tengelyeinek számát,

- a vasúti jármű terhelési határát,
- a vasúti járművön feliratozott önsúlyát.

5.3.8.2 Szolgálat megszakítás, szolgálataszünetelés felfüggesztése

A szolgáltatás tartalmazza:

- a szolgálat megszakítás, szolgálataszüneteléssel érintett helyeken és időpontokban a pályavasúti forgalmi személyzet biztosítását.

A pályahálózat-működtetők az 5.3.8.2 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.4.1 Vontatási villamos energia biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- hozzáférésre jogosultak részére vontatási villamos energia magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág a szolgáltatást nem nyújtja. A GYSEV Zrt. pályahálózatán a szolgáltatást a GYSEV Zrt. Társasági Szolgáltatás nyújtja.

5.4.2 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.

A MÁV Zrt. területén üzemanyagot, csak az általa üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág a szolgáltatást nem nyújtja. A GYSEV Zrt. pályahálózatán a szolgáltatást a GYSEV Zrt. Társasági Szolgáltatás nyújtja.

A GYSEV Zrt. területén mobil üzemanyagtöltés csak a GYSEV Zrt. előzetes engedélyével lehetséges.

5.4.3 Egyéb energia biztosítása

5.4.3.1 Vízfeltöltéshez használt víz biztosítása

A szolgáltatás igénybevételére alkalmas szolgálattelhelyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatás tartalmazza:

- vízfeltöltéshez, vízvételhez használt víz biztosítását.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.3.2. Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- a hozzáférésre jogosult által nem vontatási célra felhasznált villamos energia (előfűtés, előhűtés) magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

5.4.4 Tolatószemélyzet biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- a pályavasúti tolatószemélyzet biztosítását a tolatási tevékenységhez az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben,
- 5.4.4 számú mellékleten kívüli szolgálati helyeken és/vagy üzemidőn kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása rendelkezik.

A pályahálózat-működtetők a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatást csak abban az esetben nyújtják, ha a minimálisan szükséges tolatószemélyzeti létszámot a hozzáférésre jogosult megrendelte.

5.4.5 Rendkívüli küldemény, veszélyes áru továbbítása, próbavonat, Ro-La vonat közlekedtetése

A szolgáltatást a közlekedtetés szolgáltatás foglalja magában.

5.4.6 Külső vonatfelvétel

A szolgáltatás tartalmazza:

- az induló vonatnál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét,
- az adatoknak a pályahálózat-működtető információs rendszerébe való átadását rögzítés céljából,
- féksúly-számítás elvégzését, valamint a zárjelző kezelését.

A GYSEV Zrt. az 5.4.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. ezen szolgáltatás keretén belül a a hozzáférésre jogosultakkal történő előzetes megállapodás alapján a fentiekben túlmenően biztosítja:

- vasúti kocsikra a bárcák elhelyezését,
- kocsizárak meglétének ellenőrzését, kocsizár-hiány illetve sérülés esetén pótlását.

5.4.7 Vontatójármű biztosítása tolatás céljából

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatójármű biztosítását tolatás céljából,
- a vontatójárművet kezelő mozdony személyzet biztosítását.

A pályahálózat-működtető vontatójárművet kizárólag az 5.4.4 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben biztosít. Pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű pályavasúti tolató személyzet biztosítása nélkül nem igényelhető.

Vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül járművek átállítása, állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózat átadási pontjához történő járműkiszolgálás, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

5.4.8 Pályavasúti személyzet biztosítása mérlegeléshez

A szolgáltatás tartalmazza:

- az 5.4.8 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben a vasúti járművek mérlegelésének elvégzését.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.9 Tengelyátszerelés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a különböző nyomtávolságú járművek forgóvázainak átcserélését,
- járművek áttengelyezés utáni műszaki vizsgálatát.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.10 Forgóváz használat

A szolgáltatás tartalmazza:

- a forgóváz igénybevételét.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.5 Mellékszolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének IV. pontjában foglalt szolgáltatások.

A pályahálózat-működtetők a Vtv. 3. számú mellékletének IV. pontjában felsorolt mellékszolgáltatást nem nyújtanak.

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek

A VPE Kft. - a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007. (X.6.) GKM-PM együttes rendelet értelmében - 2008. augusztus 31-ig elkészítette a Díjképzési Módszertant (továbbiakban: DM) - 6.1-1 számú melléklet.

A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapítását a DM és a pályahálózat működtetők utolsó lezárt üzleti évének tényadatai alapján végzi el.

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban (6.1-2 számú melléklet) rögzíti.

A 2001/14/EK irányelv felárak és kedvezmények tekintetében a következő területeken érinti a vállalkozó vasúti társaságok által fizetendő díjak struktúráját:

- Tekintettel arra, hogy a nyílt hozzáférési vasúti pályahálózattal megegyező területen folytatott egyéb, versenyhelyzetben levő közlekedési tevékenységek tekintetében környezetterhelési felár nem kerül érvényesítésre, (2001/14/EK irányelv 7.5. cikk), így a vasúti közlekedés környezeti hatásaival összefüggő, különösen környezetkárosítóknak minősített infrastruktúra-szakaszokra és vonatközlekedtetési módokra vonatkozó környezetterhelési felárat a hozzáférésre jogosultnak nem kell fizetnie.
- A vasúti pályahálózat túlterheltségére vonatkozóan a hozzáférésre jogosultak számára felár nem kerül felszámításra (2001/14/EK irányelve 7.4. cikk).

A hálózat-hozzáférési díjszabási rendszer hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző hozzáférésre jogosultak számára.

A meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

6.1.1 Alapszolgáltatások díja

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelésével, továbbá a vonatközlekedés lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek az alapszolgáltatásokon belül két komponenshez: a menetvonal biztosításhoz és a közlekedtetéshez kapcsolhatóak.

A két pályahálózat-működtető által nyújtott alapszolgáltatási tevékenységek pontos besorolása az 5.2 pontban található, a díjtételeket a 6.3.1.1 és a 6.3.1.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.1.1 A menetvonalak felhasználása

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközeledtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen változtatás, amely a menetvonal útvonal- és időadataiban, a menetvonallal egyidejűleg megrendelt szolgáltatásokban a menetvonal út és időadataira kihatóan, valamint a menetvonal kiutalás részét képező vonatkategóriára (4.3-2 számú melléklet) vonatkozó alapadatokban történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján

a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé.

A vonat indulásának késése esetén a vonat a hozzáférésre jogosult kérésére legfeljebb 24 órás időtartamon belül az eredetileg kiutalt menetvonal alapján - a teljesítményösztönző rendszer szabályainak alkalmazásával - is elindítható és a kiutalt menetvonal szerinti útvonalon leközlekedtethető, amennyiben a forgalmi körülmények ezt lehetővé teszik.

Amennyiben a vonat közlekedése során az eredetileg kiutalt menetvonal időadatait 24 órát meghaladóan túllépi vagy azonnali menetvonal esetén az adott állomáson a tervezetten felüli tartózkodási idő a 24 órát meghaladja, a vonat a kiutalt menetvonal alapján nem közlekedtethető.

A) Menetvonal biztosítási díj

Az 5.2.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/menetvonal. Díjtételeit a 6.3.1.1 számú táblázat tartalmazza.

Egy igényelt menetvonalhoz kapcsolódóan csak egyszer kell menetvonal biztosítási díjat fizetni abban az esetben is, ha az igényelt menetvonal több a DM által érintett pályahálózat-működtető hálózatát is érinti. Ekkor a fizetendő díj mértéke az induló állomást üzemeltető pályahálózat-működtetőre vonatkozó díjszabás alapján kerül meghatározásra.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult kiutalt menetvonalának igénybe vételét a pályahálózat-működtető több vonatszámban való közlekedtetéssel teszi lehetővé (vonatszám csere), úgy a menetvonal biztosítás díja csak egyszer számolható el.

A menetvonal biztosítás díja csak a ténylegesen leközlekedett vonat (jármű) után terheli a hozzáférésre jogosultat.

B) Közlekedtetési díj

Az 5.2.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj, a ténylegesen megtett vonatkilométer és a megtett bruttótonna kilométer alapján kerül felszámításra. Díjtételeit a 6.3.1.2-1, a 6.3.1.2-2, a 6.3.1.2-3 és a 6.3.1.2-4 számú táblázatok tartalmazzák

A közlekedtetési díj vonatkilométer alapján számított része 3 vonalkategóriára és a következő vonalkategóriákra kerül felszámításra (Ft/vonatkm mértékegységben meghirdetve):

- személyszállító vonatok (a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonalkategóriába sorolt vonatok),
- tehervonatok (a 4.3-2 számú mellékletben D vonalkategóriába sorolt vonatok),
- mozdonyvonatok (a 4.3-2 számú mellékletben E vonalkategóriába sorolt vonatok, vonalkategóriától függetlenül).

A közlekedtetési díj bruttótonna kilométer alapján számított része vonal- és vonalkategóriától függetlenül kerül felszámításra (Ft/bruttótonna kilométer mértékegységben meghirdetve).

Az egyes hálózati elemek (vasútvonalak/vonalszakaszok) kategorizálási rendszere személy- és árufuvarozás szempontjából eltérő.

6.1.2 Járulékos szolgáltatások díja

6.1.2.1 Felsővezeték használati díj

Az 5.3.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybe vétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/villamosvonatkilométer. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés díja

Az 5.3.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybe vétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételeit a 6.3.2.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.3 Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára

- *Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja:*

A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok (A, B vonatkategória) számára megállási díj ellenében, állomáskategóriánként eltérő díjazásért biztosítja az 5.3.3.1 pontban meghatározott megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat.

Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

- *Személyszállító vonatok kiinduló/végállomás használati díja:*

A pályahálózat-működtető a személyszállító- és szerelvényvonatok számára (A,B,C vonatkategória) kiinduló/vég állomáshasználati díj ellenében, állomáskategóriánként, a kiinduló-és végállomásokon- biztosítja az 5.3.3.2 pontban meghatározott szolgáltatást. A díj az állomásokon nyújtott szolgáltatások jellemzőinek figyelembevételével négy állomáskategóriára kerül felszámításra. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán. A csatlakozó-és határállomáson be-/kilépő forgalom esetében a legelső/legutolsó, belföldi pályahálózat-működtető által üzemeltetett állomás esetében kiinduló/végállomás használati díj kerül felszámításra, amennyiben a vonat az érintett állomáson megáll és az 5.3.4.1 pontban meghatározott szolgáltatásokat igénybe veszi.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1. és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

A zárt egységben forduló vonatok esetén a kiinduló/végállomás használati díj nem kerül felszámításra. A zárt egységben forduló vonat definícióját az 1.10 sz. melléklet tartalmazza.

6.1.2.4 Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára

- *Tehervonatok induló-/célállomás használati díja:*

A pályahálózat-működtető a tehervonatok (D vonatkategória) számára az 5.3.4.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén a menetvonal szerinti első/utolsó állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra.

A határállomáson be-/kilépő forgalom esetében induló/célállomás használati díj kerül felszámításra, amennyiben a vonat az érintett állomáson megáll és az 5.3.4.1 pontban meghatározott szolgáltatásokat igénybe veszi.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

- *Tehervonatok közbenső állomás használati díja:*

A pályahálózat-működtető a tehervonatok (D vonatkategória) számára az 5.3.4.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díját 6.1.2.3 és a 6.1.2.4 pontban felsorolt állomáshasználati díjak tartalmazzák.

6.1.2.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja

Az vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díját 6.1.2.3 és a 6.1.2.4 pontban felsorolt állomáshasználati díjak tartalmazzák.

6.1.2.7 Járműtárolási díj

Az 5.3.7 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű/nap. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

A díj 24 órát meghaladó tárolásnál kerül felszámításra, minden megkezdett 24 óra egész napnak számít. Az első 24 óra díjmentes. A járműtárolási díjat az adott járművet a tárolási helyre érkeztető hozzáférésre jogosult köteles megfizetni.

6.1.2.8 Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja

Az 5.3.8.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.9 Személyzetbiztosítási díj

Az 5.3.8.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

A díj elszámolása a MÁV Zrt. esetén

A szolgáltatás elszámolása Ft/fő/óra mértékegységben a megrendelés alapján történik. A ténylegesen igénybevett időtartam, de szolgálatszünetelés felfüggesztése esetében minimum 7,6 óra/fő kerül felszámításra. Szolgálat megszakítás felfüggesztése esetében, ha a szolgáltatás igénybevételét követően 4 óra összefüggő szolgálat megszakítás nem biztosítható, akkor a teljes időtartam, de minimum 4 óra/fő kerül felszámításra.

A díj elszámolása a GYSEV Zrt. esetén

A szolgáltatás elszámolása Ft/fő/óra mértékegységben a megrendelés alapján történik. A ténylegesen igénybe vett időtartam, de szolgálatszünetelés felfüggesztése esetében minimum 4 óra/fő, szolgálat megszakítás felfüggesztése esetében minimum 2 óra/fő kerül felszámításra.

6.1.3 Járulékos szolgáltatások díja

Lásd a 6.1.2 pontban leírtakat.

6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások díja

6.1.4.1 Vontatási villamos energia biztosításának díja

Az 5.4.1 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/kWh. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

A díj négy díjtételt foglal magában:

- továbbadott vontatási villamos energia díja
- rendszerhasználati díja (közvetített szolgáltatás)
- továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja
- egyéb üzemeltetési díj.

A szolgáltatás igénybevétele esetén a négy díjtétel együttesen kerül kiszámlázásra.

6.1.4.2 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja

Az 5.4.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/liter. Díjtételeit 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.3 Egyéb energia szolgáltatás díja

6.1.4.3.1 Vízöltéshez használt víz díja

Az 5.4.3 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/m³. Díjtételeit 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.3.2 Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia díj

Az 5.4.3.2 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj. *Mértékegysége:* Ft/kWh. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

A díj négy különült tételből áll:

- továbbadott nem vontatási célra (előfűtés, előhűtés) felhasznált villamos energia díja
- rendszerhasználat díja (közvetített szolgáltatás)
- továbbadott nem vontatási célra (előfűtés, előhűtés) felhasznált villamos energia hálózati veszteség díja
- egyéb üzemeltetési díja

A szolgáltatás igénybevétele esetén a négy díjtétel együttesen kerül kiszámlázásra.

6.1.4.4 Tolatószemélyzet biztosítási díj

Az 5.4.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

Tolatószemélyzet biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a tolatószemélyzet biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a tolatószemélyzet biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző hozzáférésre jogosult részére kiutalt menetvonalban kerülnek(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes hozzáférésre jogosult kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a tolatószemélyzet biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező hozzáférésre jogosultak között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A tolatási tevékenységhez kapcsolódó tiszta (nettó) munkaidő értelmezése során felmerülő fontosabb fogalmak meghatározása az alábbi utasításokban szerepel:

Fogalom neve	A fogalom meghatározásának helye
Tolatás	F.2. Utasítás 1.2.106 p.
Értesítés a tolatás engedélyezéséről	F.2. Utasítás 4.1.3. - 4.1.3.5. p.
Tolatás megszüntetése és folytatása	F.2. Utasítás 4.1.4. - 4.1.4.1. p.
Tolatásvezető teendői	F.2. Utasítás 4.1.6. - 4.1.6.2. p.
A tolatásban résztvevők kötelezései	F.2. Utasítás 4.1.7. - 4.1.7.3. p.
Kapcsolás csavarkapoccsal	F.2. Utasítás 7.3.6. p.
Kapcsolásra kötelezett dolgozók	F.2. Utasítás 7.10.4. p.
Vonatátvétel lazító	F.7. Utasítás 78. p.
Légfékkel végzett tolatószolgálati tevékenység	E.2. Utasítás 5.4. alfejezet
Védekezés járműmegfutamodás ellen a tolatás befejezése után	F.2. Utasítás 5. fejezet

A GYSEV Zrt. vonatkozásában az 5.4.4 számú mellékleten kívüli szolgálati helyeken tolatószemélyzet biztosítási időként a tolatószemélyzetnek a telepállomásról (az 5.4.4 pontban meghatározott szolgálati helyek) történő indulásától a telepállomásra történő visszaérkezésig eltelt idő (rendelkezésre állási idő) kerül felszámításra. A szolgáltatás visszaigazolásával egyidejűleg a GYSEV Zrt. tájékoztatást ad a rendelkezésre állási idő várható mértékéről.

6.1.4.5 Rendkívüli küldemény továbbításához szükséges engedély kiadásának díja

A szolgáltatás díját a közlekedtetési díj tartalmazza.

6.1.4.6 Vonatfelvételi személyzeti díj

Az 5.4.6 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételét a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.7 Vontatójármű biztosítási díj

Az 5.4.7 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

Vontatójármű biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a vontatójármű biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a vontatójármű biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző hozzáférésre jogosult részére kiutalt menetvonalban kerülnek(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes hozzáférésre jogosult kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a vontatójármű biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező hozzáférésre jogosultak között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

6.1.4.8 Mérlegeléshez biztosított pályavasúti személyzeti díj

Az 5.4.8 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.9 Tengelyátszerelési díj

Az 5.4.9 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

A tengelyátszerelési díj tartalmazza a forgóváznak mind a széles nyomtávról normál nyomtávra történő átszerelését, mind a normál nyomtávról széles nyomtávra történő visszacserélését.

6.1.4.10 Forgóváz használati díj

Az 5.4.10 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/óra/forgóváz. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.5 Mellékszolgáltatások díja

A pályahálózat-működtetők a Vtv. 3. számú mellékletének IV. pontjában felsorolt mellékszolgáltatást nem nyújtanak.

6.2 Díjszabási rendszer

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott díjszabási rendszert a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007.(X.6.) GKM-PM együttes rendelet alapján elkészített Díjképzési Módszertan tartalmazza (6.1-1 számú melléklet).

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentum tartalmazza (6.1-2 számú melléklet).

6.3 Díjak

A pályaszakaszok és szolgálati helyek meghatározott szolgáltatásoknál figyelembe vett díjkategóriába sorolását a 6.3-1 és a 6.3-2 számú melléklet tartalmazza.

6.3.1 Alapszolgáltatások díjai

6.3.1.1 Menetvonal biztosítási díjak

Menetvonal biztosítási díjak

6.3.1.1. számú táblázat

Menetvonal biztosítási díj (Ft/menetvonal)	
MAV Zrt. pályahálózatán	613
GYSEV Zrt. pályahálózatán	435

6.3.1.2 Közlekedtetési díjak

Vonatkilométer alapú közlekedtetési díj a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.1.2-1. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. pályaszakasz	II. kat. pályaszakasz	III. kat. pályaszakasz
a) Személyszállító vonatok (A,B,C)	436	548	603
b) Tehervonatok (D)	497	800	1 458
c) Mozdonyvonatok (E)	587		

Bruttótonnakilométer alapú közlekedtetési díj a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.1.2-2. számú táblázat

Közlekedtetési díj	Ft/bruttótonnakm
a) Személyszállító vonatok (A,B,C)	1,01
b) Tehervonatok (D)	
c) Mozdonyvonatok (E)	

Vonatkilométer alapú közlekedtetési díj a GYSEV Zrt. pályahálózaton

6.3.1.2-3. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. pályaszakasz	II. kat. pályaszakasz	III. kat. pályaszakasz
a) Személyszállító vonatok (A, B, C)	432	538	747
b) Tehervonatok (D)	685	1 021	12 064
c) Mozdonyvonatok (E)	504		

Bruttótonnakilométer alapú közlekedtetési díj a GYSEV Zrt. pályahálózaton

6.3.1.2-4. számú táblázat

Közlekedtetési díj	Ft/bruttótonnakm
a) Személyszállító vonatok (A, B, C)	1,08
b) Tehervonatok (D)	
c) Mozdonyvonatok (E)	

6.3.2 Járulékos szolgáltatások díjai**6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott járulékos szolgáltatások díjai****Járulékos szolgáltatások díjai a MÁV Zrt. pályahálózaton**

6.3.2.1 számú táblázat

1. Felsővezeték használati díj (Ft/villamosvonatkm)	
Felsővezeték használati díj	232

2. Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés díja (Ft/jármű)	
Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés díja	9 410

3. Megállási célú állomáshasználati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B)	
I. kategóriájú állomáson	4 133
II. kategóriájú állomáson	3 153
III. kategóriájú állomáson	2 887
IV. kategóriájú állomáson	2 852

4. Kiinduló/végállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B, C)	
I. kategóriájú állomáson	3 342
II. kategóriájú állomáson	3 294
III. kategóriájú állomáson	3 451
IV. kategóriájú állomáson	3 494

5. Induló/célállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	30 199
II. kategóriájú állomáson	24 181
III. kategóriájú állomáson	24 131

6. Közbenső állomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	36 753
II. kategóriájú állomáson	80 269
III. kategóriájú állomáson	254 685

7. Járműtárolási díj (Ft/jármű/nap)	
Járműtárolási díj	162

8. Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja (Ft/jármű)	
Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja	2650

9. Személyzetbiztosítási díj (Ft/fő/óra)	
Személyzetbiztosítási díj	404

6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

Járulékos szolgáltatások díjai a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.2.2 számú táblázat

1. Felsővezeték használati díj (Ft/villamosvonatkm)	
Felsővezeték használati díj	194

2. Megállási célú állomáshasználati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B)	
I. kategóriájú állomáson	2 248
II. kategóriájú állomáson	2 110
III. kategóriájú állomáson	1 747

3. Kiinduló/végállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B, C)	
I. kategóriájú állomáson	2 948
II. kategóriájú állomáson	2 947
III. kategóriájú állomáson	21 940

4. Induló/célállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	23 402
II. kategóriájú állomáson	13 174
III. kategóriájú állomáson	12 585

5. Közbenső állomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	26 435
II. kategóriájú állomáson	28 466
III. kategóriájú állomáson	82 774

6. Járműtárolási díj (Ft/jármű/nap)	
Járműtárolási díj	191

7. Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja (Ft/jármű)	
Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja	1 382

8. Személyzetbiztosítási díj (Ft/fő/óra)	
Személyzetbiztosítási díj	2 290

6.3.3 Járulékos szolgáltatások díjai

Lásd a 6.3.2 fejezetet.

6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások díjai

6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Kiegészítő szolgáltatások díjai a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.4.1. számú táblázat

Megnevezés	Ft
1) Vontatási villamos energia biztosításának díja (Ft/kWh)	
Továbbadott vontatási villamos energia díja (Ft/kWh)	21,2
Rendszerhasználat díja (Ft/kWh)	3,2
Továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja (Ft/kWh)	2,7
Egyéb üzemeltetési díj (Ft/kWh)	0,03
2) Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja (Ft/liter)	291
3) Nem vontatási célra (előfűtés, előhűtés) felhasznált villamos energia biztosításának díja (Ft/kWh)	
Továbbadott vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtés, előhűtés) felhasznált villamos energia díja (Ft/kWh)	21,2
Rendszerhasználat díja (Ft/kWh)	3,2
Továbbadott vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtés, előhűtés) felhasznált villamos energia hálózati veszteség díja (Ft/kWh)	2,7
Egyéb üzemeltetési díj (Ft/kWh)	0,04
4) Tolatószemélyzet biztosítási díj (Ft/fő/óra)	10 142
5) Vonatfelvételi személyzeti díj (Ft/fő/óra)	60 861
6) Vontatójármű biztosítási díja (Ft/jármű/óra)	31 749
7) Mérlegeléshez biztosított pályavasúti személyzeti díj (Ft/jármű)	6 420

8) Tengelyátszerelési díj (Ft/jármű)	97 850
9) Forgóváz használati díj (Ft/óra/forgóváz)	65

6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Kiegészítő szolgáltatások díjai a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.4.2 számú táblázat

Megnevezés	Ft
1) Vízutóhoz használt víz díja (Ft/m ³)	309
2) Tolatószemélyzet biztosítási díj (Ft/fő/óra)	4 828
3) Vonatfelvételi személyzeti díj (Ft/fő/óra)	4 329
4) Vontatójármű biztosítási díja (Ft/jármű/óra)	13 096

6.3.5 Mellékszolgáltatások díjai

A pályahálózat-működtetők a Vtv. 3. számú mellékletének IV. pontjában felsorolt mellékszolgáltatást nem nyújtanak.

6.4 Teljesítményösztönző rendszer

A 101/2007.(XII.22.) számú, a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló GKM rendelet 34.§-a szabályozza a teljesítményösztönző rendszer bevezetését.

6.5 A díjszabási rendszer és/vagy a díjak várható változásai

A díjstruktúra kialakítása az átláthatóság elvét követve többek között egyértelműen és ellenőrizhetően meghatározza a szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások körét, rendelkezik azok - a vasúti pályahálózat legkisebb egységeire történő - felosztásáról. A költségalapot tükröző díjtételek kalkulálása a pályahálózat-működtetők által szolgáltatott költségadatok és teljesítmény tervadatok alapján történik. A fizetendő díjtételek a díjszámítás időpontjában ismert állami szerepvállalás mértékét figyelembe véve kerülnek megállapításra.

A Díjképzési Módszertan és Díjszámítási Dokumentum a Hálózati Üzletszabályzat mellékleteként részletes betekintést enged a hozzáférésre jogosultak által fizetendő díjtételek kalkulálásának módszertanába, továbbá a kalkulálás alapját képező adatokba.

A díjak felülvizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat a Díjképzési Módszertan tartalmazza.

6.6 A számlázás menete

Az elszámolás alapja a Vtv 64. § (3) bekezdésének a)-b) pontja alapján kiutalt kapacitás. A pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenleg számlát állít ki a hálózat-hozzáférési szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények alapján számlázza ki a hozzáférésre jogosult számára. A felek a hálózat-hozzáférési szerződésben a számlázás időpontjáról eltérően is megállapodhatnak.

A hozzáférésre jogosult a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti pályahálózathoz való hozzáférésért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a hálózat-hozzáférési szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén a Ptk. szerinti késedelmi kamat kerül felszámításra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjait, illetve az alkalmazott kedvezményeket és felárakat.

A számlának összevethetőnek kell lennie a kapacitás-elosztó szervezet által a társaságok menetvonal igényei alapján adott ajánlatával.